

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja)

31 ta' Ottubru 2019*

“Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Rizorsi proprji – Assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej (PTEE) mal-Unjoni Ewropea – Deċiżjoni 91/482/KEE – Artikolu 101(2) – Ammissjoni għall-importazzjoni fl-Unjoni hielsa minn dazji doganali ta' prodotti li ma joriginawx mill-PTEE li jkunu f'ċirkulazzjoni libera f'PTEE u li jiġu esportati mill-ġdid bħala tali lejn l-Unjoni – Ċertifikati ta' esportazzjoni EXP – Hruġ illegali ta' ċertifikati mill-awtoritajiet ta' PTEE – Artikolu 4(3) TUE – Principju ta' kooperazzjoni leali – Responsabbiltà tal-Istat Membru li jkollu relazzjonijiet speċjali mal-PTEE kkonċernat – Obbligu li jiġi kkompensat it-telf ta' rizorsi proprji tal-Unjoni kkawżat mill-hruġ illegali ta' ċertifikati ta' esportazzjoni EXP – Importazzjonijiet ta' aluminju minn Angwilla”

Fil-Kawża C-391/17,

li għandha bħala suġġett rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 258 TFUE, ipprezentat fit-30 ta' Gunju 2017,

IL-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn A. Caeiros, J.-F. Brakeland, L. Flynn u S. Noë, bħala aġenti,

rikorrenti,

vs

Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq, irrappreżentat inizjalment minn J. Kraehling, G. Brown u R. Fadoju kif ukoll minn S. Brandon, bħala aġenti, assistiti minn K. Beal, QC, u P. Luckhurst, barristers, sussegwentement minn S. Brandon u F. Shibli, bħala aġenti, assistiti minn K. Beal, QC u P. Luckhurst, barristers,

konvenut,

sostnut minn:

Ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi, irrappreżentat minn K. Bulterman u P. Huurnink kif ukoll minn J. Langer, bħala aġenti,

intervenjent,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn K. Lenaerts, President, R. Silva de Lapuerta, Vici President, J.-C. Bonichot, A. Arabadjev, M. Safjan, S. Rodin, Presidenti ta' Awla, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz (Relatur), C. Toader, C. Vajda, F. Biltgen u K. Jürimäe, Imħallfin,

* Lingwa tal-kawża: l-Ingliż.

Avukat Ġenerali: M. Bobek,

Reġistratur: L. Hewlett, amministratur prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-2 ta' Ottubru 2018,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tas-6 ta' Frar 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 Permezz tar-rikors tagħha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li, billi ma kkompensax it-telf ta' riżorsi proprji li kellhom jiġu kkonstatati u jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-baġit tal-Unjoni Ewropea skont l-Artikoli 2, 6, 10, 11 u 17 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE, Euratom) Nru 1552/89 tad-29 ta' Mejju 1989 li jimplementa d-Deċiżjoni 88/376/KEE, Euratom dwar is-sistema tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet (ĠU 1989, L 155, p. 1), kieku ma nħargux ċertifikati ta' esportazzjoni bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 91/482/KEE tal-25 ta' Lulju 1991 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Komunità Ekonomika Ewropea (ĠU 1991, L 263, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Deċiżjoni PTEE”), għall-importazzjonijiet ta' aluminju minn Angwilla matul il-perijodu 1999/2000, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq naqas milli jwettaq l-obbligi tiegħu taht l-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 4(3) TUE).

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt internazzjonali

- 2 Il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti giet iffirmata f'San Francisco fis-26 ta' Ġunju 1945. L-Artikolu 73(b) ta' din il-Karta, li jinsab fil-Kapitolu XI tagħha, intitolat “Dikjarazzjoni dwar Territorji li ma jiggvernawx lilhom infushom”, jistabbilixxi li:

“Il-Membru [Membri] tan-Nazzjonijiet Uniti li għandhom jew jassumu responsabbiltajiet għall-amministrazzjoni ta' territorji li l-popli tagħhom ma jiggvernawx lilhom infushom għal kollox jaċċettaw il-prinċipju li l-interessi tan-nies ta' dawn it-territorji jiġu qabel kollox, u jaċċettaw bħala responsabbiltà sagra l-obbligu li jippromwovu kemm jistgħu, skond is-sistema tal-paċi u s-sigurezza internazzjonali stabbiltà permezz tal-Karta preżenti, il-prosperità tan-nies ta' dawn it-territorji, u, għal dan il-għan:

[...]

b. li jiżviluppaw sistema kif huma jiggvernaw lilhom infushom, li jagħtu kunsiderazzjoni xierqa ta' aspirazzjonijiet politiċi tal-popli, u li jgħinuhom fl-iżvilupp progressiv ta' l-istituzzjonijiet politiċi hielsa tagħom, skont iċ-ċirkostanzi partikolari ta' kull territorju u l-popli tiegħu, u l-istadji varji tagħhom ta' progress”.

Id-dritt tal-Unjoni

It-Trattat KE

- 3 Il-fatti li wasslu għan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu kkritikat seħhew kemm qabel kif ukoll wara d-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Amsterdam li emenda t-Trattat KE. Madankollu, id-dispożizzjonijiet rilevanti għal dan ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu baqgħu essenzjalment identiċi. L-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE) kien ifformulat kif ġej:

“L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa generali jew speċjali biex jassiguraw it-twettiq tal-obbligi li jirriżultaw minn dan it-Trattat jew mid-deċiżjonijiet tal-istituzzjonijiet tal-Komunità, u għandhom jiffacilitaw l-adempiment tal-missjoni tal-Komunità.

Huma ma għandhom jieħdu ebda miżura li tkun tista' tipperikola r-realizzazzjoni tal-għanijiet ta' dan it-Trattat.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 4 Din id-dispożizzjoni ġiet, essenzjalment, issostitwita bl-Artikolu 4(3) TUE.
- 5 Ir-Raba' parti ta' dan it-Trattat, intitolata “L-Assoċjazzjoni ta' pajjiżi u territorji extra-Ewropej” [traduzzjoni mhux uffiċjali] kienet tiġbor l-Artikoli 131 sa 137 tiegħu (li saru, wara emenda, l-Artikoli 182 KE sa 188 KE u li sussegwentement saru l-Artikoli 198 sa 204 TFUE). Skont l-imsemmi Artikolu 131 (li sar, wara emenda, l-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 198 TFUE):

“L-Istati Membri jaqblu li jassoċjaw mal-Komunità daww il-pajjiżi u t-territorji mhux Ewropej u li għandhom relazzjonijiet speċjali mal-Belġju, mad-Danimarka, ma' Franza, mal-Italja, mal-Pajjiżi l-Baxxi u mar-Renju Unit. Dawn il-pajjiżi u territorji (hawn iktar 'l isfel imsejha bhala 'il-pajjiżi u t-territorji') huma elenkati fl-Anness IV ta' dan it-Trattat.

L-iskop ta' din l-assoċjazzjoni huwa li jippromwovi l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tal-pajjiżi u t-territorji, u li tistabbilixxi relazzjonijiet ekonomiċi viċini bejnhom u l-Komunità kollha.

B'mod konformi mal-prinċipji stabbiliti fil-Preambolu ta' dan it-Trattat, din l-assoċjazzjoni għandha, fl-ewwel lok, tippermetti t-titjib tal-interessi u tal-prosperità tal-abitanti ta' dawn il-pajjiżi u territorji sabiex twassalhom għall-iżvilupp ekonomiku, soċjali u kulturali li jistennew.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 6 L-Artikolu 133(1) tal-imsemmi Trattat (li sar, wara emenda, l-Artikolu 184(1) KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 200(1) TFUE) kien jipprevedi li:

“L-importazzjonijiet li joriginaw mill-pajjiżi u t-territorji għandhom jibbenefikaw, mad-dhul tagħhom fl-Istati Membri, mill-eliminazzjoni totali tad-dazji tad-dwana li għandha sseħh progressivament bejn l-Istati Membri skont id-dispożizzjonijiet ta' dan it-Trattat.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 7 Skont l-Artikolu 136 tal-istess Trattat (li sar, wara emenda, l-Artikolu 187 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 203 TFUE):

“Għal perijodu inizjali ta' hames snin mid-dhul fis-seħh ta' dan it-Trattat, il-modalitalijiet u l-proċedura għall-assoċjazzjoni bejn il-pajjiżi u t-territorji u l-Komunità għandhom jiġu stabbiliti minn konvenzjoni ta' implimentazzjoni annessa ma' dan it-Trattat.

Qabel ma tiskadi l-konvenzjoni prevista fil-paragrafu preċedenti, il-Kunsill, b'mod unanimu, għandu, abbażi tal-esperjenza akkwistata u tal-prinċipji mnizzla f'dan it-Trattat, jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet li għandhom jiġu adottati għal perijodu ġdid.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 8 L-Artikolu 227(1) u (3) tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 299(1) u (3) KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 52(1) TUE u l-Artikolu 355(2) TFUE), kien jistabbilixxi li:

“1. Dan it-Trattat għandu japplika għar-Renju tal-Belġju, ir-Renju tad-Danimarka, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, ir-Repubblika Ellenika, ir-Renju ta' Spanja, ir-Repubblika Franciża, l-Irlanda, ir-Repubblika Taljana, il-Gran Dukat tal-Lussemburgu, ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi, ir-Repubblika tal-Awstrija, ir-Repubblika Portugiża, ir-Repubblika tal-Finlandja, ir-Renju tal-Isvezja, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq.

[...]

3. L-arranġamenti speċjali għal assoċjazzjoni mnizzla fir-Raba' parti ta' dan it-Trattat għandhom japplikaw għall-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej imnizzla fl-Anness IV ta' dan it-Trattat.

Dan it-trattat ma japplikax għal dawk il-pajjiżi u territorji extra-Ewropej li jkollhom relazzjonijiet speċjali mar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq li ma humiex inkluzi fil-lista msemmija hawn fuq.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 9 Il-lista li tinsab fl-Anness IV tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Anness II tat-Trattat KE u li sussegwentement sar l-Anness II tat-Trattat FUE), intitolata “Pajjiżi u territorji extra-Ewropej li għalihom japplikaw d-dispożizzjonijiet tar-Raba' parti tat-Trattat” [traduzzjoni mhux uffiċjali], kienet tirrigwarda, b'mod partikolari, Angwilla.

Ir-Regolament Nru 1552/89

- 10 L-Artikoli 2, 6, 10, 11 u 17 tar-Regolament Nru 1552/89 kienu jirregolaw suċċessivament, fiż-żmien meta sehew il-fatti, il-kundizzjonijiet li fihom l-Istati Membri kienu obbligati jikkonstataw u jqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-baġit tal-Unjoni r-riżorsi proprji tagħha, li fosthom kien hemm id-dazji doganali.

Id-Deciżjoni PTEE

- 11 L-ewwel u t-tielet premessa tad-Deciżjoni PTEE kienu fformulati kif ġej:

“[B]illi huwa neċessarju li jiġu stabbiliti, għal perijodu ġdid, id-dispożizzjonijiet applikabbli għall-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Komunità Ekonomika Ewropea, iktar 'il quddiem imsejha 'PTEE'; billi dawn id-dispożizzjonijiet japplikaw għat-territorji taht ir-responsabbiltà tar-Repubblika Franciża, għall-pajjiżi u għat-territorji taht ir-responsabbiltà tar-Renju Unit, għall-pajjiżi taht ir-responsabbiltà tar-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi u, parzjalment, għall-Groenlandja;

[...]

billi l-Komunità ilha li fetħet is-suq tagħha għal prodotti li joriginaw mill-PTEE, kif ukoll għal dawk mill-Istati AKP; billi, għal dak li jirrigwarda r-relazzjonijiet speċjali bejn il-Komunità u l-PTEE bbażati fuq id-dispożizzjonijiet tat-Trattat u b'mod partikolari r-Raba' parti tiegħu, għandhom jittejjbu dawn id-dispożizzjonijiet billi jingħata grad ikbar ta' flessibbiltà lill-PTEE fir-rigward tar-regoli ta' oriġini għall-prodotti li joriginaw mill-PTEE u billi jiġu adottati dispożizzjonijiet godda għal ċerti prodotti li ma joriginawx mill-PTEE”. [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 12 Skont l-Artikolu 1 ta' din id-deċiżjoni, din kellha l-għan li tippromwovi u thaffef l-iżvilupp ekonomiku, kulturali u soċjali u t-tiżni tal-istrutturi ekonomiċi tal-PTEE elenkati fl-Anness I tal-imsemmija deċiżjoni. Il-punt 5 ta' dan l-anness kien jirrigwarda Angwilla bħala PTEE “taht ir-responsabbiltà tar-[Renju Unit]”. [traduzzjoni mhux uffiċjali]

13 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 6 tad-Deciżjoni PTEE kien jistabbilixxi li:

“Fil-kuntest tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, l-awtoritajiet li jipparteċipaw fil-proċedura ta' sħubija msemija fl-Artikolu 10 għandhom jeżaminaw perjodikament ir-riżultati tal-applikazzjoni tagħha u jagħtu l-opinjoni u l-impetus neċessarji sabiex jintlaħqu l-għanijiet ta' din id-deċiżjoni.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

14 Skont l-Artikolu 10 ta' din id-deċiżjoni:

“Sabiex ikun possibbli li l-awtoritajiet lokali kompetenti tal-PTEE jiġu involuti iktar fl-implimentazzjoni tal-prinċipji tal-assoċjazzjoni tal-PTEE mal-KEE, filwaqt li jiġu osservati l-kompetenzi tal-awtoritajiet ċentrali rispettivi tal-Istati Membri kkonċernati, għandha tiġi stabbilita proċedura konsultattiva bbażata fuq il-prinċipju tas-sħubija bejn il-Kummissjoni, l-Istat Membru u l-PTEE.

Din is-sħubija, li l-modalitajiet tagħha huma stabbiliti fl-Artikoli 234, 235 u 236 ta' din id-deċiżjoni, għandha tippermetti li jiġi eżaminat dak li jkun inkiseb fil-kuntest tal-assoċjazzjoni u li jiġu diskussi l-problemi li jqumu eventwalment fir-relazzjonijiet bejn il-PTEE u l-Komunità.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

15 L-Artikolu 101(2) tal-imsemmija deciżjoni kien ifformulat kif ġej:

“Il-prodotti li ma joriġinawx mill-PTEE iżda li jkunu f'ċirkulazzjoni libera f'PTEE u jiġu esportati mill-ġdid bħala tali lejn il-Komunità għandhom jiġu importati fil-Komunità hielsa minn dazji doganali u minn taxxi li jkollhom effett ekwivalenti sakemm:

- ikunu tħallsu għalihom, fil-PTEE kkonċernat, dazji doganali jew taxxi li jkollhom effett ekwivalenti ta' livell ugwali għal jew oghla mid-dazji doganali applikabbli fil-Komunità għall-importazzjoni ta' dawn l-istess prodotti li jkunu joriġinaw minn pajjiżi terzi eliġibbli għall-klawżola tan-nazzjon l-iktar favorit,
- ma kinux is-suġġett ta' eżenzjoni minn, jew ta' rimbors, totali jew parzjali, ta' dazji doganali jew ta' taxxi li jkollhom effett ekwivalenti,
- ikollhom magħhom ċertifikat ta' esportazzjoni.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

16 Skont it-tieni inċiż tal-Artikolu 108(1) tad-Deciżjoni PTEE, il-kundizzjonijiet għal ammissjoni, fl-Unjoni, ta' prodotti li ma joriġinawx mill-PTEE li jkunu f'ċirkulazzjoni libera f'PTEE, u l-metodi ta' kooperazzjoni amministrattiva relatati magħhom, kienu ddefiniti fl-Anness III tagħha.

17 Skont l-Artikolu 234 ta' din id-deċiżjoni:

“L-azzjoni Komunitarja għandha tkun ibbażata kemm jista' jkun fuq konsultazzjoni mill-qrib bejn il-Kummissjoni, l-Istat Membru responsabbli għal PTEE u l-awtoritajiet lokali kompetenti tal-PTEE.

Din il-konsultazzjoni hija msejha minn issa 'l quddiem 'sħubija'.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

18 L-Artikolu 235(1) u (2) tal-imsemmija deciżjoni kien jipprevedi li:

“1. Is-sħubija għandha tkopri l-ippjanar, il-preparazzjoni, il-finanzjament, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni ta' azzjonijiet immexxija mill-Komunità fil-kuntest ta' din id-deċiżjoni, kif ukoll kull problema li tqum fir-relazzjonijiet bejn il-PTEE u l-Komunità.

2. Għal dan il-għan, gruppi ta' ħidma f'assoċjazzjoni mal-PTEE, ta' natura konsultattiva u komposti mit-tliet imsieħba msemmija fl-Artikolu 234, jistgħu jinholqu jew skont iż-żona ġeografika ta' PTEE, jew skont il-grupp ta' PTEE taħt ir-responsabbiltà tal-istess Stat Membru, fuq talba, b'mod partikolari, tal-PTEE inkwistjoni. Dawn il-gruppi għandhom jiġu kkostitwiti:

- jew fuq bażi *ad hoc*, sabiex jittrattaw problemi speċifiċi,
- jew fuq bażi permanenti, għall-perijodu li jkun għad fadal fil-kuntest tad-deċiżjoni ta' assoċjazzjoni; f'dan il-każ, huma għandhom jiltaqgħu mill-inqas darba fis-sena, sabiex jeżaminaw il-progress fl-implimentazzjoni ta' din id-deċiżjoni jew sabiex jittrattaw kwistjonijiet oħra ċċitati fil-paragrafu 1.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

19 Skont l-Artikolu 237 tal-istess deċiżjoni:

“Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet speċjali għal dak li jirrigwarda r-relazzjonijiet bejn il-PTEE u d-dipartimenti Franciżi extra-Ewropej previsti hemmhekk, din id-deċiżjoni tapplika għat-territorji li fihom japplika t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea u skont il-kundizzjonijiet previsti mill-imsemmi Trattat, minn naħa, u għat-territorji tal-PTEE, min-naħa l-oħra.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

20 L-Artikolu 2 tal-Anness III tad-Deciżjoni PTEE, intitolat “Ċertifikat ta' esportazzjoni EXP” [traduzzjoni mhux uffiċjali], kien jstabbilixxi, fil-paragrafi 1 u 6 tiegħu, li:

“1. Il-prova tal-osservanza tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 101(2) tad-deċiżjoni għandha tiġi prodotta permezz ta' ċertifikat ta' esportazzjoni EXP li l-mudell tiegħu jinsab fl-Anness I ta' dan l-anness.

[...]

6. Iċ-ċertifikat ta' esportazzjoni EXP għandu jinhareġ mill-awtoritajiet doganali tal-PTEE ta' esportazzjoni, jekk il-prodotti jkunu jistgħu jitqiesu li huma f'ċirkulazzjoni libera fis-sens tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni.” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

21 L-Artikolu 7 ta' dan l-anness, intitolat “Kontroll taċ-ċertifikati ta' esportazzjoni EXP”, kien jipprevedi li:

“1. Il-kontroll *a posteriori* ta' ċertifikati ta' esportazzjoni EXP għandu jitwettaq għal għarrieda u kull meta l-awtoritajiet doganali tal-Istat ta' importazzjoni jkollhom dubji raġonevoli dwar l-awtenticità tad-dokument jew dwar l-eżattezza tal-informazzjoni li tikkonċerna l-orijini reali tal-prodotti inkwistjoni.

[...]

6. Meta l-proċedura ta' kontroll jew kull informazzjoni oħra disponibbli tidher li tindika li jkunu qegħdin jinkisru d-dispożizzjonijiet ta' dan l-anness, il-PTEE għandu jwettaq, fuq inizjattiva tiegħu stess jew fuq talba tal-Kummissjoni, l-investigazzjonijiet neċessarji, jew jieħu passi sabiex dawn l-investigazzjonijiet jitwettqu bl-urġenza meħtieġa sabiex jiġi identifikat u evitat tali ksur. Il-Kummissjoni tista' tipparteċipa f'dawn l-investigazzjonijiet.

[...]

7. Il-kontestazzjonijiet li ma setgħux jiġu rregolati bejn l-awtoritajiet doganali tal-Istat ta' importazzjoni u dawk tal-PTEE ta' esportazzjoni jew li jqajmu problema ta' interpretazzjoni ta' dan l-anness għandhom jiġu sottomessi lill-Kumitat ta' legiżlazzjoni doganali.

[...]” [traduzzjoni mhux uffiċjali]

- 22 Kif jirriżulta, b'mod partikolari, mill-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(77)210 final tat-13 ta' Ġunju 1977 dwar l-istat tal-Unjoni doganali tal-Komunità Ekonomika Ewropea, il-Kumitat ta' legiżlazzjoni doganali, stabbilit mill-Kunsill u ppresedut minn rappreżentant tal-Kummissjoni, huwa kompost minn rappreżentanti tal-Istati Membri.

Il-Kodiċi Doganali u r-Regolament ta' applikazzjoni

- 23 L-Artikolu 220(2)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 tat-12 ta' Ottubru 1992 li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 4, p. 307), kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 2700/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 Novembru 2000 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 10, p. 239) (iktar 'il quddiem il-“Kodiċi Doganali”), kien jistabbilixxi li:

“Hlief fil-każijiet li ssir referenza għalihom fit-tieni u t-tielet subparagrafi ta' l-Artikolu 217(1), dahliet sussegwenti fil-kontijiet m'għandhomx isiru fejn:

[...]

(b) l-ammont ta' dazju li ried jithallas legalment ma giex imdahhal fil-kontijiet minhabba zball min-naħa ta' l-awtoritajiet tad-dwana li ma satax raġjonevolment jiġi notat mill-persuna resposabbli għall-pagament, u li din ta' l-aħhar min-naħa tagħha tkun aġixxiet in bona fede u tkun harset id-dispożizzjonijiet kollha preskritti fil-liġijiet fis-seħh fir-rigward ta' dikjarazzjoni tad-dwana.

[...]”

- 24 Skont l-Artikolu 239(1) ta' dan il-kodiċi:

“Dazji fuq l-importazzjoni jew dazji fuq l-esportazzjoni jistgħu jithallsu lura jew jintbagħtu f'sitwazzjonijiet oħra barra dawk li ssir referenza għalihom fl-Artikoli 236, 237, u 238:

- li għandhom jiġu stabbiliti skond il-proċedura tal-kumitat;
- li jirriżultaw minn ċirkostanzi li fihom ebda ingann jew traskuraġni ovvja ma jistgħu jiġu attribwiti lill-persuna interessata. Is-sitwazzjonijiet li fihom din id-dispożizzjoni tista' tiġi applikata u l-proċeduri li għandhom jiġu segwiti għal dak il-għan għandhom jiġu definiti skond il-proċedura tal-Kumitat. Hlas lura jew remissjoni jistgħu jsiru bla ħsara għal kondizzjonijiet speċjali.”

- 25 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93 tat-2 ta' Lulju 1993 li jiffissa d-dispożizzjonijiet għall-implementazzjoni tar-Regolament Nru 2913/92 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 6, p. 3), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 1335/2003 tal-25 ta' Lulju 2003 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 13, p. 463) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament ta' applikazzjoni”), kien jinkludi, fit-Titolu III tal-Parti IV tiegħu, intitolat “Irkupru ta' l-ammont ta' dejn doganali”, l-Artikoli 868 sa 876a, li kienu jirregolaw it-talbiet ippreżentati skont l-Artikolu 220(2)(b) tal-Kodiċi Doganali. L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 873 ta' dan ir-regolament kien ifformulat kif ġej:

“Wara li tikkonsulta l-grupp ta' l-esperti magħmul minn rapreżentanti ta' l-Istati Membri kollha li jiltaqgħu fil-qafas tal-Kumitat sabiex jikkonsidraw dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi jekk iċ-ċirkostanzi kkonidrati humiex tali li d-dazji f'dak il-każ ma jkunux jehtieġu li jidhlu fil-kontijiet.”

26 L-Artikolu 874 tal-imsemmi regolament kien jipprevedi li:

“L-Istat Membru kkonċernat għandu jkun innotifikat bid-deċiżjoni referuta fl-Artikolu 873 malajr kemm jista jkun possibbli u fi kwalunkwe każ fi żmien xhar mill-iskadenza tal-perijodu speċifikat f'dak l-Artikolu.

Il-Kummissjoni għandha tinnnotifika lill-Istati Membri bid-deċiżjoni li hija tkun adottat sabiex tgħin lil-awtoritajiet doganali halli jilħqu deċiżjonijiet fis-sitwazzjonijiet li jinvolvu każi komparabbli fil-fatt u fil-liġi.”

27 L-Artikolu 875 ta' dan l-istess regolament kien jipprevedi li:

“Meta jkun stabbilit li d-deċiżjoni referuta fl-Artikolu 873 u ċ-ċirkostanzi li jkunu taht konsiderazzjoni huma tali li d-dazji f'dak il-każ ma jkunux jeħtieġu li jiddaħħlu fil-kontijiet, il-Kummissjoni tista tispeċifika li l-kondizzjonijiet li permezz tagħhom l-Istati Membru jkunu jistgħu jibqgħu lura milli jwettqu d-dhul ta' wara r-rilaxx fil-kontijiet fil-każi li jinvolvu każi komparabbli fil-fatt u fil-liġi.”

28 Il-Kapitolu 3 tat-Titolu IV, dwar ir-rimbors u l-maħfra tad-dazji fuq l-importazzjoni jew fuq l-esportazzjoni, tal-Parti IV tar-Regolament ta' applikazzjoni kien intitolat “Dispożizzjonijiet speċifiċi relattivi għall-applikazzjoni ta' l-Artikolu 239 tal-[Kodiċi Doganali]”. Dan kien jinkludi t-Taqsima 2, dwar id-deċiżjonijiet li għandhom jittieħdu mill-Kummissjoni, li kienet tinkludi l-Artikoli 905 sa 909 ta' dan ir-regolament. L-Artikolu 907 ta' dan ir-regolament kien jistabbilixxi, fl-ewwel paragrafu tiegħu, li:

“Wara li tikkonsulta l-grupp ta' l-esperti magħmul minn rapreżentanti ta' l-Istati Membri kollha li jiltaqgħu fil-qafas tal-Kumitat sabiex jikkonsidraw dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tiddeciedi jekk jew le s-sitwazzjoni li hi tikkonsidra bħala ġustifikat ir-rifużjoni jew ir-remissjoni.”

29 L-Artikolu 908 ta' dan ir-regolament kien jipprevedi li:

“1. L-Istat Membru kkonċernat għandu jkun innotifikat bid-deċiżjoni referuta fl-Artikolu 907 malajr kemm jista jkun possibbli u fi kwalunkwe każ fi żmien xhar mill-iskadenza tal-perijodu speċifikat f'dak l-Artikolu.

Il-Kummissjoni għandha tinnnotifika lill-Istati Membri bid-deċiżjoni li hija tkun adottat sabiex tgħin lil-awtoritajiet doganali halli jilħqu deċiżjonijiet dwar il-każi li jinvolvu kwistjonijiet komparabbli fil-fatt u fil-liġi.

2. L-awtorità li tiegħu d-deċiżjonijiet għandha tiddeciedi li tagħti jew li tiċhad l-applikazzjoni magħmulha fuq il-bażi tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni notifikata b'konfomità mal-paragrafu 1.

3. Meta jkun stabbilit bid-deċiżjoni referuta fl-Artikolu 907 li ċ-ċirkostanzi hekk ikkonsidrati jiġġustifikaw ir-rifużjoni jew ir-remissjoni, il-Kummissjoni tista tispeċifika l-kondizzjonijiet li permezz tagħhom l-Istati Membri jistgħu jagħtu r-rifużjoni jew remissjoni tad-dazji fil-każi li jinvolvu każi komparabbli fil-fatt u fil-liġi.”

Ir-Regolament (KE, Euratom) Nru 1605/2002

- 30 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 rigward ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-bagħt generali tal-Komunitajiet Ewropej (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 4, p. 74), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1995/2006 tat-13 ta' Diċembru 2006 (ĠU 2006, L 390, p. 1, rettifika fil-ĠU 2008, L 48, p. 88) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament finanzjarju”), jistabbilixxi, fl-Artikolu 73a tiegħu, li:

“Bla preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' regolamenti speċifiċi u l-applikazzjoni tad-Deċiżjoni tal-Kunsill marbuta mas-sistema tar-riżorsi proprji tal-Komunitajiet, id-drittijiet tal-Komunitajiet fir-rigward ta' partijiet terzi u d-drittijiet ta' partijiet terzi fir-rigward tal-Komunitajiet għandhom ikunu soġġetti għal perijodu ta' limitazzjoni ta' hames snin.

Id-data biex jiġi kkalkulat il-perijodu ta' limitazzjoni u l-kondizzjonijiet għall-interruzzjoni tal-perijodu għandhom jitnizzlu fir-regoli implimentattivi.”

Ir-Regolament (KE, Euratom) Nru 2342/2002

- 31 L-Artikolu 85b tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2342/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 li jippreskrivi regoli ddettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 4, p. 145), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 478/2007 tat-23 ta' April 2007 (ĠU 2007, L 111, p. 13) (iktar 'il quddiem ir-“Regolament ta' implimentazzjoni”), intitolat “Regoli għal perjodi ta' limitazzjoni”, jistabbilixxi, fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1 tiegħu, li:

“Il-perjodu ta' limitazzjoni għal drittijiet tal-Komunitajiet fir-rigward ta' partijiet terzi għandu jibda jiddekorri malli tinqabez l-iskadenza kkomunikata lid-debitur fin-nota ta' debitu [...]”

Id-dritt tar-Renju Unit

- 32 Skont id-dritt tar-Renju Unit, Angwilla hija territorju Brittaniku extra-Ewropew li jikkostitwixxi zona unika ma' territorji oħra Brittaniċi extra-Ewropej u r-Renju Unit, mingħajr madankollu ma jagħmel parti minn dan tal-aħħar.
- 33 Angwilla għandha kostituzzjoni li tipprovdi għall-istabbiliment ta' gvernatur, ta' kunsill eżekuttiv, ta' assemblea, ta' kummissjoni ta' servizzi pubbliċi u ta' kummissjoni ta' servizzi gudizzjarji.
- 34 Il-Gvern Brittaniku huwa responsabbli internazzjonalment għar-relazzjonijiet esterni tat-territorji Brittaniċi extra-Ewropej, bħalma hija Angwilla. Barra minn hekk, skont principju kostituzzjonali, il-Parlament Brittaniku għandu setgħa li jilleġiżla fir-rigward ta' dawn it-territorji.

Il-fatti li wasslu għall-kawża

- 35 Matul l-1998, Angwilla u Corbis Trading (Anguilla) Ltd (iktar 'il quddiem “Corbis”), kumpannija stabbilita f'Angwilla, implimentaw skema ta' trasbord li fil-kuntest tagħha importazzjonijiet ta' aluminju li joriġinaw minn pajjiżi terzi kienu suġġetti għal dikjarazzjoni doganali f'Angwilla u sussegwentement ittrasportati lejn l-Unjoni.
- 36 L-awtoritajiet ta' Angwilla haġġu, fl-1998 u fl-1999, ċertifikati ta' esportazzjoni EXP (iktar 'il quddiem iċ-“ċertifikati EXP”) għall-esportazzjoni mill-ġdid ta' kunsinni ta' aluminju li joriġina minn pajjiżi terzi, li kienu s-suġġett ta' operazzjoni ta' trasbord f'Angwilla, lejn l-Unjoni.

- 37 Peress li tqajmu dubji dwar il-konformità tal-iskema ta' trasbord implimentata f'Angwilla mal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE, il-Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (l-Amministrazzjoni Fiskali u Doganali tar-Renju Unit) wettqet, f'Novembru 1998, investigazzjoni li fi tmiem tagħha hija stabbilixxiet rapport li jikkonstata li l-imprizi Ewropej li kienu qegħdin jaġixxu bħala importaturi tal-aluminju f'Angwilla, l-ewwel nett, kienu jhallsu d-dazji doganali f'Angwilla u jiksbu ċertifikat EXP għal dawn l-importazzjonijiet ta' aluminju u, it-tieni nett, kienu jingħataw "għajnuna għat-trasport". Skont il-konstatazzjonijiet li jinsabu f'dan ir-rapport, l-imsemmija "għajnuna għat-trasport" kienet tħallset lill-imsemmija imprizi minn Corbis, li kienet tikseb ir-rimbors tal-ammonti mhallsa abbażi ta' din l-għajnuna mill-awtoritajiet ta' Angwilla. Peress li qies li l-iskema ta' trasbord implimentata f'Angwilla kienet, essenzjalment, giet stabbilita għall-finijiet tal-ħlas lura tad-dazji doganali, l-imsemmi rapport kien ikkonkluda li l-ħlas ta' tali "għajnuna għat-trasport" kellu jitqies bħala ħlas lura parzjali tad-dazji doganali mhallsa f'Angwilla, bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE.
- 38 Ir-riżultati tal-investigazzjoni mwettqa mill-Amministrazzjoni Fiskali u Doganali tar-Renju Unit għew trażmessi lill-Unità tal-koordinazzjoni tal-għieda kontra l-frodi tal-Kummissjoni (UCLAF).
- 39 Fit-18 ta' Frar 1999, l-UCLAF ippubblikat komunikazzjoni skont l-Artikolu 45 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 515/97 tat-13 ta' Marzu 1997 dwar għajnuna reċiproka bejn l-awtoritajiet amministrattivi ta' l-Istati Membri u l-koperazzjoni bejn dawn ta' l-aħħar u l-Kummissjoni biex ikun assigurat l-applikar korrett tal-liġi dwar materji doganali u agrikoli (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 8, p. 217) (iktar 'il quddiem il-"komunikazzjoni dwar l-għajnuna reċiproka"). F'din il-komunikazzjoni, l-UCLAF ipprovdiet l-informazzjoni li kienet irċeviet mill-Amministrazzjoni Fiskali u Doganali tar-Renju Unit fir-rigward tal-iskema ta' trasbord implimentata f'Angwilla, kif miġbura fil-qosor fil-punt 37 ta' din is-sentenza. Peress li qieset li ċ-ċertifikati EXP mahruġa ftali kundizzjonijiet kienu inkompatibbli mal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE, l-UCLAF irrakkomandat lill-awtoritajiet tal-Istati Membri sabiex jiċhdu ċ-ċertifikati EXP kollha mahruġa mill-awtoritajiet ta' Angwilla u sabiex jieħdu miżuri ta' salvagwardja, billi jitolbu lill-importaturi garanzija jew depożitu bħala dazji doganali dovuti mad-dhul fl-Unjoni.
- 40 Fit-28 ta' Meju 2003, l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) ħareġ rapport ta' missjoni kongunt (iktar 'il quddiem ir-"rapport tal-OLAF tal-2003") dwar iċ-ċertifikati EXP mahruġa mill-awtoritajiet ta' Angwilla matul l-1998 u l-1999. Fil-punt 4.2 ta' dan ir-rapport, l-OLAF osserva li, matul dan il-perijodu kollu, il-proċeduri doganali fis-seħh f'Angwilla kienu baqgħu l-istess u li l-imprizi li kienu aġixxew bħala importaturi tal-kunsinni ta' aluminju f'Angwilla kienu ssemmev, fiċ-ċertifikati EXP mahruġa mill-awtoritajiet ta' Angwilla, bħala esportaturi ta' din il-merkanzija. Skont il-konstatazzjonijiet li jinsabu fil-punt 4.2 tal-imsemmi rapport, l-"għajnuna għat-trasport" imħallsa lill-importaturi tal-Unjoni kienet baqgħet l-istess ukoll matul l-imsemmi perijodu, minkejja li Corbis kienet biddlet il-kontenut tal-fatturi indirizzati lill-awtoritajiet ta' Angwilla, liema fatturi ma kinux iktar isemmu separatament l-"għajnuna għat-trasport" imħallsa minn Corbis. Il-punt 4.3 tar-rapport tal-OLAF tal-2003 kien zied li l-inċentiv ekonomiku mħallas fil-forma ta' tali għajnuna kien jammonta, bħala regola ġenerali, għal 25 dollaru Amerikan (USD) għal kull tunnellata ta' aluminju importat fl-Unjoni via Angwilla u seta', f'ċerti każijiet, jeċċedi dan l-ammont. Barra minn hekk, kienu indikati, fil-istess punt 4.3, l-ismijiet tal-kumpanniji importaturi fl-Unjoni li rċewew hlasijiet abbażi ta' din l-"għajnuna għat-trasport", kif ukoll l-ammont totali ta' dawn il-hlasijiet.
- 41 Permezz tad-Deciżjoni REC 03/2004 (C/2004/5358), tat-28 ta' Diċembru 2004 (iktar 'il quddiem id-"Deciżjoni REC 03/2004"), il-Kummissjoni qieset, għal dak li jirrigwarda l-każ partikolari ta' importazzjoni fl-Italja, minn impriza Taljana, ta' 41 ingotti ta' aluminju li joriġinaw minn pajjiżi terzi taht forma mhux maħduma u mhux illigata, li twettqet fl-1 ta' April 1999 u li kienet koperta minn ċertifikat EXP mahruġ mill-awtoritajiet ta' Angwilla, li ma kienx hemm lok li jsir dhul fil-kontijiet *a posteriori* tad-dazji fuq l-importazzjoni. F'din id-deciżjoni, il-Kummissjoni osservat li, fil-kuntest tal-investigazzjoni mmexxija mill-Unjoni u minn ċerti Stati Membri dwar l-iskema ta' trasbord f'Angwilla sa mill-1998, kien gie stabbilit li l-operaturi ekonomiċi li jirrilaxxaw aluminju għal

ċirkulazzjoni libera f'Angwilla setgħu jibbenefikaw mill-ħlas ta' "għajnuna għat-trasport" li tammonta għal USD 25 għal kull tunnellata ta' dan il-metall, liema għajnuna tħallset abbażi ta' deċiżjoni individwali adottata mill-awtoritajiet ta' Angwilla. Fir-rigward tal-kompatibbiltà taċ-ċertifikati EXP maħruġa fil-kuntest tal-għoti ta' tali għajnuna mal-Artikolu 101(2) tad-Deċiżjoni PTEE, il-Kummissjoni osservat, fil-punt 9 tal-imsemmija deċiżjoni, dan li ġej:

"Wara li eżaminaw il-mod li bih ġew applikati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 101(2) tad-Deċiżjoni PTEE f'Angwilla, id-dipartimenti tal-Kummissjoni kkonkludew li kien hemm rabta bejn il-ħlas tad-dazji doganali u l-ħlasijiet sussegwenti tal-għajnuna għat-trasport, li l-iskema stabbilita f'dan it-territorju (il-ġbir ta' dazji doganali segwit mill-ħlas ta' għajnuna għat-trasport) ma kinitx konformi mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 101(2) iċċitat iktar' il fuq u li l-ħlas tal-għajnuna għat-trasport kellha fil-fatt tiġi interpretata bħala ħlas lura parzjali ta' dazji doganali. Għal din ir-raġuni, il-merkanzija ma setgħetx tiġi importata fil-Komunità hielsa mid-dazji doganali." [traduzzjoni mhux ufficjali]

42 Fid-deċiżjoni REC 03/2004 tagħha, il-Kummissjoni qieset, barra minn hekk, li l-awtoritajiet ta' Angwilla kienu ħarġu ċertifikati EXP filwaqt li kienu jafu jew kellhom raġonevolment ikunu jafu dwar in-nuqqas ta' konformità tal-iskema li huma kienu implimentaw fir-rigward ta' dawn id-dispożizzjonijiet. F'dan ir-rigward, il-punti 21 u 22 ta' din id-deċiżjoni kienu jenfasizzaw dan li ġej:

"21. [G]ħandu jiġi kkonstatat li f'dan il-każ, ċerti elementi huma ta' natura li juru li l-awtoritajiet kompetenti ta' Angwilla kienu jafu jew, għall-inqas, kellhom raġonevolment ikunu jafu li l-merkanzija li għaliha huma kienu joħorġu ċertifikati EXP ma kinitx tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tkun tista' tibbenefika minn trattament favorevoli għall-importazzjoni fil-Komunità.

(22) Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li l-esportazzjonijiet ta' aluminju lejn l-Unjoni Ewropea minn Angwilla żdiedu b'mod sinjifikattiv matul l-1998 u l-1999, zieda li l-awtoritajiet ta' Angwilla ma setgħux jinjoraw li kienet marbuta mal-għoti tal-għajnuna għat-trasport imsemmija iktar 'il fuq, anki jekk l-imsemmija għajnuna kienet tithallas minn amministrazzjoni lokali distinta minn dik inkarigata mill-ġbir tad-dazji doganali waqt ir-rilaxx għal ċirkulazzjoni libera f'Angwilla u l-ħruġ taċ-ċertifikati EXP." [traduzzjoni mhux ufficjali]

43 Madankollu, fil-punti 24 sa 28 ta' din id-deċiżjoni, il-Kummissjoni kkonstatat li l-iżball imwettaq mill-awtoritajiet ta' Angwilla ma setax jiġi nnotat minn operatur li jaġixxi *bona fide*, fis-sens tal-Artikolu 220(2)(b) tal-Kodiċi Doganali, li kien il-każ tal-impriza Taljana importatrici inkwistjoni.

44 Fil-punt 31 tal-imsemmija deċiżjoni, il-Kummissjoni ppreċiżat fil-kliem li ġej, konformement mal-Artikolu 875 tar-Regolament ta' applikazzjoni, il-kundizzjonijiet li fihom l-Istati Membri jistgħu, skont l-Artikolu 220(2)(b) tal-Kodiċi Doganali, ma jdahhlux fil-kontijiet *a posteriori* d-dazji fuq l-importazzjoni f'każijiet li fihom ikun hemm punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli:

"F'dan il-każ, huma komparabbli fil-fatt u fil-liġi, it-talbiet intizi sabiex ma jsirx dħul fil-kontijiet *a posteriori*, ipprezentati fit-termini legali, li jikkonċernaw operazzjonijiet ta' importazzjoni fil-Komunità minn Angwilla meta ċ-ċirkustanzi li fihom twettqu l-operazzjonijiet ta' importazzjoni jkunu komparabbli fil-fatt u fil-liġi ma' dawk li taw lok għal dan il-każ. Il-persuni kkonċernati ma għandhom bl-ebda mod ikunu involuti fl-operazzjonijiet ta' trasport ta' merkanzija mill-pajjiż ta' esportazzjoni sad-dħul fit-territorju doganali Komunitarju, via Angwilla. Huma għandhom ikunu xtraw il-merkanzija abbażi ta' kuntratt DDP (*delivered duty paid*). Huma għandhom jintervjenu biss bħala importatur ta' merkanzija fil-Komunità jew bħala rappreżentant ta' tali importatur. Fl-aħħar nett, huma ma għandhomx jitqiesu li huma relatati mal-fornitur tagħhom, mal-esportatur f'Angwilla, ma' persuni li jkunu pparteċipaw fit-trasport tal-merkanzija mill-pajjiż ta' esportazzjoni sal-Komunità jew mal-Gvern ta' Angwilla. [...] Fl-aħħar nett, il-partijiet ikkonċernati la għandhom jkunu wettqu qerq, u lanqas negligenza manifesta." [traduzzjoni mhux ufficjali]

- 45 Fid-deċiżjoni REM 03/2004 [(2006) 2030], tal-24 ta' Mejju 2006 (iktar 'il quddiem id-“Deciżjoni REM 03/2004”), il-Kummissjoni ddecidiet dwar skema ta' trasbord implimentata f'Saint-Pierre u Miquelon għal importazzjonijiet fl-Unjoni ta' aluminju li joriġina minn pajjiżi terzi via dan il-PTEE, liema skema kienet timplika wkoll il-ġbir ta' dazji doganali segwit mill-ħlas ta' “għajjnuna għat-trasport” ta' USD 25 għal kull tunnellata ta' dan il-metall lill-operaturi ekonomiċi li jirrilaxxaw aluminju għal ċirkulazzjoni libera fl-imsemmi PTEE. Il-Kummissjoni qieset ukoll li tali skema ma kinitx konformi mal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE u li l-awtoritajiet ta' dan l-istess PTEE kienu jafu jew kellhom raġonevolment ikunu jafu li l-kundizzjonijiet għall-ħruġ ta' ċertifikat EXP ma kinux issodisfatti. F'dawn iċ-ċirkustanzi, hija kkonkludiet li kellhom jiġu maħfura d-dazji fuq l-importazzjoni, skont l-Artikolu 239 tal-Kodiċi Doganali. Barra minn hekk, il-Kummissjoni kkonfermat l-evalwazzjoni tagħha tal-iskema ta' trasbord implimentata f'Angwilla, billi ppreċiżat, abbażi tal-Artikolu 908 tar-Regolament ta' implimentazzjoni, li l-Istati Membri jistgħu jirrimborsaw jew jaħfru d-dazji fuq l-importazzjoni “fir-rigward ta' operazzjonijiet ta' importazzjoni [fl-Unjoni] minn Saint-Pierre u Miquelon, Angwilla u l-Antilli Olandiżi, meta ċ-ċirkustanzi li fihom twettqu l-operazzjonijiet ta' importazzjoni jkunu komparabbli fil-fatt u fil-liġi ma' dawh li taw lok għal dan il-każ”.
- 46 Matul il-perijodu bejn Marzu tal-1999 u Ġunju tal-2000, ġie importat fl-Italja aluminju li joriġina minn pajjiżi terzi, fuq preżentazzjoni ta' ċertifikati EXP maħruġa mill-awtoritajiet ta' Angwilla matul l-1999. Matul dik is-sena, l-imsemmija awtoritajiet harġu tnaħ-il ċertifikat EXP.
- 47 Matul l-2006 u l-2007, l-awtoritajiet Taljani informaw lill-Kummissjoni li huma kienu hađu diversi deciżjonijiet li permezz tagħhom ġew maħfura d-dazji fuq l-importazzjoni għal dak li jirrigwarda l-importazzjoni ta' aluminju li joriġina minn Angwilla fuq il-bażi tad-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004. Fuq talba tal-Kummissjoni, l-awtoritajiet Taljani tawha informazzjoni supplimentari matul l-2010.
- 48 Permezz ta' ittra tat-8 ta' Lulju 2010, il-Kummissjoni talbet lir-Renju Unit, billi bbażat ruħha fuq l-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 4(3) TUE), sabiex jikkompensa t-telf ta' rizorsi proprji tal-Unjoni li kien irrizulta, fil-fehma tagħha, mill-fatt li l-awtoritajiet ta' Angwilla kienu harġu ċertifikati EXP inkompatibbli mal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE, u li pprekludew lill-awtoritajiet Taljani milli jiġbru dazji doganali fuq l-importazzjonijiet inkwistjoni. F'din l-ittra, il-Kummissjoni ppreċiżat li kull dewmien li jaffettwa l-kompens ta' dan it-telf kien ser jagħti lok għal interessi moratorji.
- 49 L-imsemmija ittra ġiet segwita minn skambju ta' korrisondenza bejn il-Kummissjoni u r-Renju Unit.

Il-proċedura prekontenzjuża

- 50 Fis-27 ta' Settembru 2013, il-Kummissjoni baġtet lir-Renju Unit ittra ta' intimazzjoni li permezz tagħha hija talbitu jikkompensa t-telf ta' rizorsi proprji li jikkorrispondu għad-dazji doganali li kienu s-sugġett ta' deciżjonijiet ta' maħfra mogħtija mill-awtoritajiet Taljani, abbażi tad-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004.
- 51 Permezz ta' ittra tal-21 ta' Novembru 2013, ir-Renju Unit wieġeb għal din l-ittra ta' intimazzjoni billi ċaħad kull responsabbiltà għall-atti mwettqa minn Angwilla u kull ksur tad-dritt tal-Unjoni.
- 52 Fis-17 ta' Ottubru 2014, il-Kummissjoni baġtet opinjoni motivata lir-Renju Unit, li għaliha dan l-Istat Membru wieġeb billi żamm il-pożizzjoni tiegħu.
- 53 Peress li r-Renju Unit ma wettaqx il-kompens mitlub, il-Kummissjoni ddecidiet li tippreżenta dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

- 54 Il-Kummissjoni ssostni li r-Renju Unit huwa obligat, skont il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 4(3) TUE), jikkompensa t-telf ta' riżorsi proprji tradizzjonali li jirriżulta mill-fatt li, fil-fehma tagħha, l-awtoritajiet ta' Angwilla ħarġu, matul l-1999, tnax-il ċertifikat EXP bi ksur tad-dispożizzjonijiet tad-Deciżjoni PTEE u, b'dan il-mod, ipprekludew lill-awtoritajiet Taljani milli jirkupraw id-dazji doganali relatati mal-importazzjonijiet inkwistjoni. F'dan ir-rigward, hija tippreċiża li r-rikors tagħha huwa intiz sabiex jiġi kkonstatat li r-Renju Unit naqas milli jwettaq dan l-obbligu ta' kumpens, indipendentement mill-ammont ta' dan it-telf li hija ma titlobx lill-Qorti tal-Ġustizzja tiddetermina.
- 55 Il-Kummissjoni tqis, fl-ewwel lok, li r-Renju Unit għandu, bħala Stat Membru, jassumi r-responsabbiltà tal-atti adottati u tan-negliġenza mwettqa mill-awtoritajiet ta' Angwilla li jmorru kontra d-Deciżjoni PTEE, fid-dawl tar-relazzjonijiet speċjali li huwa għandu mal-PTEE tiegħu, li, skont il-Kummissjoni, ma huwiex Stat indipendenti u jagħmel parti integrali minn dan ir-Renju.
- 56 Il-Kummissjoni żżid li r-Renju Unit ma jistax jinvoka l-awtonomija amministrattiva li għandha Angwilla sabiex jiġġustifika n-nuqqas ta' osservanza tal-obbligi tiegħu li jirriżultaw mill-prinċipju ta' kooperazzjoni leali. Barra minn hekk, ir-Renju Unit iżomm is-setgħat neċessarji sabiex jevita li l-atti jew l-ommissjonijiet ta' dan il-PTEE jwasslu għal telf ta' riżorsi proprji għall-baġit tal-Unjoni. B'mod partikolari, il-Parlament Brittaniku għandu setgħa illimitata sabiex jilleġiżla għall-PTEE tar-Renju Unit.
- 57 Fit-tieni lok, il-Kummissjoni tfakkar li l-prinċipju ta' kooperazzjoni leali jimponi fuq l-Istati Membri l-obbligu li jieħdu l-miżuri kollha xierqa sabiex jiggarantixxu l-portata u l-effikaċja tad-dritt tal-Unjoni. F'dan il-każ, il-hruġ illegali ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla pprekluda l-irkupru tad-dazji doganali u t-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' dawn id-dazji fil-baġit tal-Unjoni bħala riżorsi proprji. Issa, billi naqas milli jikkompensa dan it-telf ta' riżorsi proprji, ir-Renju Unit ipprekluda l-funzjonament tajjeb tas-sistema ta' riżorsi proprji tal-Unjoni, sa fejn l-imsemmi telf għandu jiġi kkompensat mill-Istati Membri kollha permezz ta' żieda fir-riżorsi tagħhom stess ibbażata fuq id-dhul nazzjonali gross. Għaldaqstant, il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni teżiġi li r-Renju Unit jkun jista' jinżamm responsabbli għall-ksur, mill-awtoritajiet ta' Angwilla, tad-Deciżjoni PTEE, u jkun obligat jikkompensa t-telf ta' riżorsi li jirriżulta minnu.
- 58 Il-Kummissjoni ssostni, fit-tielet lok, li, fl-assenza ta' kumpens għat-telf ta' riżorsi proprji inkwistjoni, ir-Renju Unit għandu jhallas interessi moratorji fuq l-ammont li jikkorrispondi għal dan it-telf. Skont il-Kummissjoni, l-obbligu li jithallsu tali interessi moratorji ma huwiex ibbażat fuq il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tar-riżorsi proprji, iżda huwa parti mill-obbligu ta' kooperazzjoni leali, fid-dawl tar-rabta indissocjabbli li teżisti bejn l-obbligu li jiġu kkonstatati r-riżorsi proprji tal-Unjoni, dak li jiddaħhlu fil-kontijiet tal-Kummissjoni fit-termini stabbiliti u, fl-aħħar nett, l-obbligu li jithallsu interessi moratorji.
- 59 Għal dak li jirrigwarda l-fatti li wasslu għan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat fil-konfront tar-Renju Unit, il-Kummissjoni ssostni, billi tibbaża ruhha fuq ir-rapport tal-OLAF tal-2003, li l-awtoritajiet ta' Angwilla ħarġu, matul l-1999, tnax-il ċertifikat EXP filwaqt li taw lill-importaturi tal-Unjoni "għajjnuna għat-trasport". Sa fejn l-għoti ta' tali għajjnuna għandu jitqies, skont id-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004, bħala hlas lura parzjali ta' dazji doganali minn Angwilla, dawn iċ-ċertifikati nharġu bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE. Fid-dawl tal-indikazzjonijiet li jinsabu fl-imsemmija ċertifikati kif ukoll tad-dikjarazzjonijiet ta' importazzjoni trażmessi mill-awtoritajiet Taljani, dawn l-istess ċertifikati kienu ntużaw għall-finijiet ta' importazzjoni ta' aluminju ħielsa minn dazji doganali u, għaldaqstant, ikkawżaw telf ta' riżorsi proprji tal-Unjoni, liema telf ir-Renju Unit naqas milli jikkompensa.

- 60 Ir-Renju Unit, sostnut mir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi, jikkontesta n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat fil-konfront tiegħu. Fl-ewwel lok, huwa jsostni li la l-Kodiċi Doganali, la l-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar ir-riżorsi proprji u lanqas id-Deciżjoni PTEE ma jippermettu li Angwilla tinzamm responsabbli, fir-rigward tal-Unjoni, għall-iżbalji mwettqa mill-awtoritajiet tagħha stess fl-applikazzjoni ta' din id-deciżjoni u għat-telf ta' riżorsi proprji li jirriżultaw minnhom. Għaldaqstant, ir-Renju Unit lanqas ma jista' jitqies li huwa responsabbli għal tali iżbalji, għar-raġuni biss li huwa l-Istat Membru li Angwilla hija marbuta miegħu.
- 61 Skont il-gurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li tirriżulta mill-Opinjoni 1/78 (Ftehim internazzjonali dwar il-gomma naturali), tal-4 ta' Ottubru 1979 (EU:C:1979:224, punt 62), hemm lok li ssir distinzjoni bejn ir-responsabbiltà tal-Istati Membri fir-rigward tar-relazzjonijiet internazzjonali ta' PTEE u l-obbligi imposti fuq dawn l-Istati, bis-saħħa tad-dritt tal-Unjoni. F'dan ir-rigward, ir-Renju Unit osserva li, skont l-Artikolu 227(3) tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 299(3) KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 355(2) TFUE), Angwilla titqies bhala entità distinta minn dan l-Istat Membru li fir-rigward tagħha d-dispożizzjonijiet ġenerali tat-Trattati ma japplikawx mingħajr riferiment espress. Madankollu, l-argument tal-Kummissjoni jestendi l-obbligi li jinsabu fl-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 4(3) TUE) għall-azzjonijiet u għall-ommissjonijiet tal-PTEE, mingħajr ma dan huwa espressament previst mid-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari mid-Deciżjoni PTEE. Fl-assenza ta' dispożizzjoni espressa f'dan is-sens, ir-Renju Unit ma jistax ikun obligat jevita kull ksur ta' din id-deciżjoni minn Angwilla u jaċċetta kull responsabbiltà għalih fil-konfront tal-Unjoni.
- 62 Ir-Renju Unit jqis li, fid-dawl tal-awtonomija li għandha Angwilla skont id-dritt kostituzzjonali nazzjonali, l-argument li jgħid li huwa responsabbli għall-atti tal-awtoritajiet ta' dan il-PTEE jmur kontra l-Artikolu 4(2) TUE kif ukoll il-prinċipju tad-dritt internazzjonali konswetudinarju rifless fl-Artikolu 73 tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti. Fil-fatt, skont id-dritt kostituzzjonali nazzjonali, Angwilla ma tagħmilx parti mir-Renju Unit, iżda tiffirma unità kostituzzjonali distinta minnu, li għandha grad għoli ta' awtonomija, b'mod partikolari fil-qasam doganali u fiskali. Sa fejn Angwilla hija organizzata konformement mal-kostituzzjoni bil-miktub tagħha, is-setgħa li l-Parlament Brittaniku għandu li jilleġiżla fir-rigward ta' Angwilla ma tippermettilux li jintervjeni fl-attivitajiet ta' kuljum tal-awtoritajiet ta' dan it-territorju.
- 63 Fit-tieni lok, ir-Renju Unit isostni li l-argument li jgħid li huwa responsabbli għall-atti tal-awtoritajiet ta' Angwilla u, minhabba dan il-fatt, obligat jikkumpensa t-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta minn ksur tad-Deciżjoni PTEE minn dawn l-awtoritajiet ma jistax ikun ibbażat fuq l-Artikolu 5 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 10 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 4(3) TUE). Fil-fatt, ebda element tal-formulazzjoni ta' dan l-artikolu ma jipprevedi tali responsabbiltà. Għalhekk, dan l-argument imur kontra l-prinċipju ta' ċertezza legali, peress li dan japplika b'rigorożità partikolari fil-każ ta' leġiżlazzjoni li tista' tinvolvi responsabbiltajiet finanzjarji.
- 64 Barra minn hekk, peress li d-Deciżjoni PTEE tagħti lill-awtoritajiet tal-PTEE rwol prinċipali fil-kwistjonijiet ta' assoċjazzjoni, l-awtoritajiet ta' Angwilla kkontestaw l-interpretazzjoni tal-imsemmija deciżjoni invokata mill-Kummissjoni u talbu li jiġi fformat grupp ta' hidma inkarigat sabiex jittratta kull kwistjoni li tinholq fir-relazzjonijiet bejn il-PTEE u l-Unjoni, skont l-Artikolu 235 tad-Deciżjoni PTEE, kif ukoll l-implimentazzjoni tal-proċedura ta' sħubija, imsemmija fl-Artikolu 7(7) tal-Anness III ta' din id-deciżjoni. Skont ir-Renju Unit, il-Kummissjoni kellha tapplika dawn il-miżuri previsti mid-Deciżjoni PTEE sabiex tittratta iżbalji eventwali mwettqa mill-awtoritajiet ta' Angwilla.
- 65 Ir-Renju Unit iżid li lanqas ma jista' jitqies responsabbli għall-ħlas ta' interessi moratorji, fl-assenza ta' bażi legali f'dan ir-rigward. L-Artikolu 11 tar-Regolament Nru 1552/89 ma japplikax f'din il-kawża.
- 66 Għal dak li jirrigwarda, fl-aħħar nett, il-fatti li wasslu għan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat, ir-Renju Unit jikkontesta l-irregolarità taċ-ċertifikati EXP maħruġa matul l-1999, għar-raġuni li l-Kummissjoni ma wrietx li dawn iċ-ċertifikati kienu taw lok għall-għoti ta' "għajjuna għat-trasport".

F'dan ir-rigward, huwa josserva li, mix-xahar ta' Novembru 1998, il-fatturi indirizzati minn Corbis lill-awtoritajiet ta' Angwilla ma kinux isemmu iktar xi tip ta' "għajnuna għat-trasport", iżda kienu jirreferu għal "servizzi mogħtija" minn din il-kumpanija. Barra minn hekk, fit-22 ta' Jannar 1999, l-Assemblea Parlamentari ta' Angwilla adottat riżoluzzjoni li tgħid li kull prodott li jgħaddi minn Angwilla lejn l-Unjoni kellu jkun sugġett għal dazju doganali ekwivalenti għad-dazju doganali tal-Unjoni applikabbli għal dan il-prodott. Fi kwalunkwe każ, ir-Renju Unit iqis li tali "għajnuna għat-trasport" ma tistax titqies li hija hłas lura parzjali tad-dazji doganali li huwa inkompatibbli mal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE.

- 67 Skont ir-Renju Unit, il-Kummissjoni lanqas ma wriet li l-hruġ illegali eventwali tal-imsemmija ċertifikati EXP wassal għal telf ta' rizorsi proprji. F'dan ir-rigward, minbarra li jikkontesta li dawn iċ-ċertifikati kienu ġew effettivament prodotti quddiem l-awtoritajiet Taljani, ir-Renju Unit jikkontesta l-eżistenza ta' rabta kawżali bejn il-hruġ illegali eventwali tal-imsemmija ċertifikati u t-telf ta' rizorsi proprji invokat. Fil-fatt, fil-fehma tiegħu, li kieku l-awtoritajiet Taljani kienu adottaw il-miżuri ta' salvagwardja rrakkomandati fil-komunikazzjoni dwar l-għajnuna reċiproka, l-operaturi kkonċernati kienu eventwalment jirrifjutaw importazzjoni tal-merkanzija inkwistjoni fl-Unjoni. Barra minn hekk, jekk ir-rekwiziti relatati mal-aġir ta' dawn l-operaturi, kif ippreċizzati fil-punt 31 tad-Deciżjoni REC 03/2004 ma kinux ġew issodisfatti, l-awtoritajiet Taljani kellhom jirkupraw id-dazji doganali, b'tali mod li r-Renju Unit ma jistax jinżamm responsabbli f'dan ir-rigward.
- 68 Barra minn hekk, skont ir-Renju Unit, il-ġurisprudenza li tirriżulta mis-sentenza tat-13 ta' Novembru 2014, Nencini vs Il-Parlament (C-447/13 P, EU:C:2014:2372, punti 47 u 48), tipprekludi, f'dan il-każ, il-konstatazzjoni li tgħid li huwa kiser l-obbligu allegat li jikkumpensa l-ammont, jekk ikun il-każ flimkien ma' interessi, tat-telf ta' rizorsi proprji li jirriżulta mill-hruġ illegali ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla. Fil-fatt, il-Kummissjoni pprezentat dan ir-rikors sbatax-il sena wara l-importazzjonijiet inkwistjoni u iktar minn tnax-il sena wara l-pubblikazzjoni tad-Deciżjoni REC 03/2004 u, għaldaqstant, wara l-iskadenza tat-terminu raġonevoli li l-Kummissjoni kellha tosserva, skont din il-ġurisprudenza.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

- 69 Preliminarjament, għandu jiġi enfasizzat li, għalkemm, fiż-żmien tal-aġir tal-awtoritajiet ta' Angwilla li wassal għal dan ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali kien stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat KE u sussegwentement fl-Artikolu 10 KE, meta l-Kummissjoni talbet lir-Renju Unit jikkumpensa t-telf ta' rizorsi proprji li hija tgħid jirriżulta minn dan l-aġir, dawn id-dispożizzjonijiet kienu ġew issostitwiti bl-Artikolu 4(3) TUE. Minn dan isegwi li huwa fid-dawl tal-prinċipju ta' kooperazzjoni leali kif stabbilit f'din l-aħħar dispożizzjoni li r-rikors għandu jiġi eżaminat.
- 70 Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 4(3) TUE, ir-Renju Unit huwa obligat, bħala Stat Membru tal-Unjoni, li jieħu kull miżura ġenerali jew partikolari xierqa sabiex jiżgura l-eżekuzzjoni tal-obbligi tiegħu li jirriżultaw mit-Trattati jew li jirriżultaw mill-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni.
- 71 Għalkemm, għal dan il-għan, huma l-awtoritajiet kollha ta' dan l-Istat Membru li għandhom jiżguraw l-osservanza tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni fil-kuntest tal-kompetenzi tagħhom, l-imsemmi Stat Membru jibqa', skont l-Artikolu 258 TFUE, unikament responsabbli, fil-konfront tal-Unjoni, għall-osservanza tal-obbligi li jirriżultaw minn dan id-dritt (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-4 ta' Ottubru 2012, Byankov, C-249/11, EU:C:2012:608, punt 64 u l-ġurisprudenza ċċitata, kif ukoll tat-13 ta' Mejju 2014, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-184/11, EU:C:2014:316, punt 43 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 72 Issa, kif ippreċiżat il-Kummissjoni fir-replika tagħha, dan ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu huwa bbażat mhux fuq żbalji mwettqa minn awtoritajiet tar-Renju Unit, iżda fuq ir-responsabbiltà ta' dan l-Istat Membru għal telf ta' riżorsi proprji wara l-ksur tad-dispożizzjonijiet tad-Deciżjoni PTEE li jirregolaw il-ħruġ ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla.
- 73 Kif jirriżulta mill-Artikolu 227(3) tat-Trattat KE, moqri flimkien mal-Anness IV tiegħu (li saru l-Artikolu 299(3) KE u l-Anness II tat-Trattat KE u li sussegwentement saru l-Artikolu 355(2) TFUE u l-Anness II tat-Trattat FUE), Angwilla kienet fost il-PTEE elenkati fl-imsemmi anness u kienet, minhabba f'hekk, sugġetta għall-arrangamenti speċjali għal assoċjazzjoni ddefiniti fir-Raba' parti tat-Trattat KE, li kien jiġbor flimkien l-Artikoli 131 sa 137 tiegħu (li saru l-Artikoli 182 sa 188 KE u li sussegwentement saru l-Artikoli 198 sa 204 TFUE), arrangamenti li l-modalitajiet u l-proċeduri tagħhom ġew stabbiliti mid-Deciżjoni PTEE, abbażi tal-Artikolu 136 tal-imsemmi Trattat (li sar l-Artikolu 187 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 203 TFUE).
- 74 F'dan il-kuntest, għandu jiġi enfasizzat li, għalkemm il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li d-dispożizzjonijiet generali tat-Trattat KE, jiġifieri dawk li ma humiex inkluzi fir-Raba' parti tiegħu, ma humiex applikabbli għall-PTEE mingħajr referenza espressa (sentenza tal-5 ta' Ġunju 2014, X u TBG, C-24/12 u C-27/12, EU:C:2014:1385, punt 45 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata), in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat fil-konfront tar-Renju Unit ma jaqax taht il-każ previst minn din il-ġurisprudenza. Fil-fatt, il-Kummissjoni ma ssostnix li l-prinċipju ta' kooperazzjoni leali japplika għal Angwilla, iżda ssostni li r-Renju Unit huwa obligat, skont dan il-prinċipju, li jwieġeb għall-konsegwenzi ta' ħruġ illegali ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla. Issa, kif tfakkar fil-punt 70 ta' din is-sentenza, l-imsemmi prinċipju huwa impost fuq ir-Renju Unit bħala Stat Membru tal-Unjoni.
- 75 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, hemm lok li jiġi eżaminat, fl-ewwel lok, jekk ir-Renju Unit huwiex, skont l-obbligi tiegħu bħala Stat Membru taht l-Artikolu 4(3) TUE, responsabbli, fil-konfront tal-Unjoni, għall-ħruġ eventwali ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla bi ksur tad-Deciżjoni PTEE, fit-tieni lok, jekk huwiex obligat, skont din id-dispożizzjoni, jikkumpensa l-ammont, jekk ikun il-każ flimkien ma' interessi moratorji, ta' telf eventwali ta' riżorsi proprji tal-Unjoni li jirriżulta minnu u, fit-tielet lok, fl-affermattiv, jekk in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat fil-konfront tar-Renju Unit huwiex fondat.
- Fuq ir-responsabbiltà tar-Renju Unit minhabba ħruġ illegali eventwali ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla*
- 76 Il-Kummissjoni ssostni li huwa minhabba relazzjonijiet speċjali li jorbtu lil Angwilla mar-Renju Unit li dan l-Istat Membru għandu jwieġeb, fil-konfront tal-Unjoni, għall-atti u għall-ommissjonijiet tal-awtoritajiet ta' Angwilla meta dawn ħarġu ċertifikati EXP bi ksur tad-Deciżjoni PTEE.
- 77 Ir-Renju Unit jinsab fost l-Istati Membri li għandhom, skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 198 TFUE), "relazzjonijiet speċjali" ma' PTEE. Konformement ma' din id-dispożizzjoni, l-issugġettar ta' dawn il-pajjiżi u territorji għall-arrangamenti speċjali għal assoċjazzjoni ddefiniti fir-Raba' parti tat-Trattat KE kien ibbażat, fiż-żmien ta' dan il-ħruġ, fuq dawn ir-relazzjonijiet speċjali.
- 78 L-imsemmija relazzjonijiet speċjali huma kkaratterizzati mill-fatt li l-PTEE ma humiex Stati indipendenti, iżda jikkostitwixxu pajjiżi u territorji li jiddependu fuq tali Stat, li jiżgura b'mod partikolari r-rappreżentanza tagħhom fuq livell internazzjonali (ara, f'dan is-sens, l-Opinjoni 1/78 (Ftehim internazzjonali dwar il-gomma naturali), tal-4 ta' Ottubru 1979, EU:C:1979:224, punt 62, u 1/94 (Ftehimiet annessi mal-Ftehim WTO), tal-15 ta' Novembru 1994, EU:C:1994:384, punt 17).

- 79 Skont l-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 198 TFUE), l-applikazzjoni tal-arrangamenti speċjali għal assoċjazzjoni ddefiniti fir-Raba' parti ta' dan it-Trattat, intiżi sabiex jippromwovu l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u kulturali tal-PTEE, tibbenefika biss lil pajjiżi u lil territorji li għandhom relazzjonijiet speċjali mal-Istat Membru kkonċernat, li jkun talab li jsiru applikabbli għalihom l-arrangamenti speċjali għal assoċjazzjoni. Għal dak li jirrigwarda b'mod partikolari Angwilla, li għaliha huwa responsabbli r-Renju Unit, dan it-territorju ġie miżjud mal-lista ta' PTEE li tinsab fl-Anness IV tat-Trattat KEE (li sar l-Anness II tat-Trattat KE u li sussegwentement sar Anness II tat-Trattat FUE), bis-saħħa tal-Artikolu 24(2) tal-Att li jirrigwarda l-kundizzjonijiet tal-adeżjoni mal-Komunitajiet Ewropej tar-Renju tad-Danimarka, tal-Irlanda u tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq u l-aġġustamenti għat-Trattati (ĠU 1972, L 73, p. 14).
- 80 Għalhekk, il-kliem użat, b'mod partikolari, fl-ewwel premessa kif ukoll fl-Artikolu 234 u fl-Artikolu 235(2) tad-Deciżjoni PTEE sabiex jiġi indikat l-Istat Membru "responsabbli għal" PTEE huma l-espressjoni tar-relazzjonijiet speċjali li jeżistu bejniethom, skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 198 TFUE). Din l-interpretazzjoni hija kkorroborata mill-Artikolu 1 tad-Deciżjoni PTEE, moqri flimkien mal-punt 5 tal-Anness I tagħha, li minnu jirriżulta li Angwilla kienet PTEE "tar-[Renju Unit]".
- 81 Barra minn hekk, fil-kuntest tal-imsemmija arrangamenti speċjali għal assoċjazzjoni, il-prodotti li joriġinaw minn Angwilla kienu jibbenefikaw, skont l-Artikolu 133(1) tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 184(1) KE u li sussegwentement sar l-Artikolu 200(1) TFUE), minn aċċess ipprivileġġat għas-suq intern ħielsa minn dazji doganali, aċċess li d-Deciżjoni PTEE kienet testendi, kif kienet tgħid it-tielet premessa tagħha, għal ċerti prodotti li ma joriġinawx minn dan il-PTEE. Bis-saħħa tal-Artikolu 101(2) ta' din id-deciżjoni, moqri flimkien mat-tieni inċiż tal-Artikolu 108(1), kif ukoll mal-Anness III tagħha, il-prodotti li ma joriġinawx minn PTEE li jkunu f'ċirkulazzjoni libera f'PTEE u li jiġu esportati mill-ġdid bhala tali lejn l-Unjoni kienu ġew importati ħielsa minn dazji doganali u minn taxxi li għandhom effett ekwivalenti, bil-kundizzjoni li dawn il-prodotti kienu s-suġġett tal-ħlas, fl-imsemmi PTEE, ta' dazji doganali jew ta' taxxi li għandhom effett ekwivalenti ta' livell ugwali jew superjuri għad-dazji doganali applikabbli fl-Unjoni fuq l-importazzjoni ta' dawn l-istess prodotti li joriġinaw minn pajjiżi terzi li jibbenefikaw mill-klawżola tan-nazzjon l-iktar favorit, ma kinux ġew suġġetti għal eżenzjoni jew għal ħlas lura, totali jew parzjali, ta' dazji doganali jew ta' taxxi li għandhom effett ekwivalenti u kienu akkumpanjati minn ċertifikat EXP.
- 82 Issa, il-ħruġ ta' ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta' Angwilla kien irregolat mid-dritt tal-Unjoni. Fil-fatt, skont l-Artikolu 2(1) u (6) tal-Anness III tad-Deciżjoni PTEE, li kien japplika għat-territorji tal-PTEE bis-saħħa tal-Artikolu 237 tiegħu, dawn iċ-ċertifikati, li jstabbilixxu l-prova tal-osservanza tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 101(2) ta' din id-deciżjoni, kellhom jinħarġu mill-awtoritajiet tal-PTEE. Għalhekk, meta dawn l-awtoritajiet kienu joħorġu tali ċertifikati, huma kellhom l-obbligu li josservaw ir-rekwiżiti li jinsabu f'dan l-Artikolu 101(2).
- 83 Barra minn hekk, il-proċeduri previsti mid-Deciżjoni PTEE għar-riżoluzzjoni ta' tilwim jew ta' problemi li jstgħu jqumu f'dan il-kuntest kienu jirriflettu n-natura ċentrali li kellhom, għall-arrangamenti għal assoċjazzjoni ddefiniti fir-Raba' parti tat-Trattat KE, ir-relazzjonijiet speċjali, fis-sens tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 198 TFUE), bejn il-PTEE kkonċernat u l-Istat Membru responsabbli għalih.
- 84 F'dan ir-rigward, għandu jittiehed inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, l-Artikolu 7(7) tal-Anness III tad-Deciżjoni PTEE, li jgħid li t-tilwim dwar il-legalità ta' ċertifikati EXP li dwarhom ma setax jintlaħaq ftehim bejn l-awtoritajiet doganali tal-Istat ta' importazzjoni u dawk tal-PTEE ta'

esportazzjoni kellhom jiġu deċiżi fil-livell tal-Kumitat ta' leġiżlazzjoni doganali, fil-kuntest ta' proċedura li fiha kien jipparteċipa, b'mod partikolari, rappreżentant tal-Istat Membru responsabbli għall-PTEE ta' esportazzjoni iżda mhux l-awtoritajiet lokali kompetenti ta' dan il-PTEE.

- 85 Barra minn hekk, għal dak li jirrigwarda r-risoluzzjoni eventwali ta' problemi li jistgħu jkunu fil-kuntest ta' hruġ illegali ta' ċertifikati EXP fil-kuntest tas-sħubija msemmija fl-Artikoli 234 u 235 tad-Deciżjoni PTEE, għandu jiġi kkonstatat li din is-sħubija ma setgħetx tkun ibbażata fuq dialogu bilaterali bejn il-PTEE ikkonċernat u l-Kummissjoni, iżda kienet teħtieġ konsultazzjoni trilaterali li fiha kellhom jipparteċipaw, minbarra l-Kummissjoni, l-Istat Membru responsabbli għal PTEE u l-awtoritajiet lokali kompetenti ta' dan tal-aħħar. Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 10 ta' din id-deċiżjoni, il-parteeċipazzjoni tal-Istat Membru responsabbli għall-PTEE f'din il-konsultazzjoni trilaterali kienet meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-osservanza tal-“kompetenzi tal-awtoritajiet ċentrali rispettivi tal-Istati Membri kkonċernati”.
- 86 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-eżistenza ta' relazzjonijiet speċjali, fis-sens tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 198 TFUE), bejn ir-Renju Unit u Angwilla hija ta' natura li toħloq responsabbiltà speċifika tal-imsemmi Stat Membru fil-konfront tal-Unjoni meta l-awtoritajiet ta' dan il-PTEE johorġu ċertifikati EXP bi ksur tal-imsemmija deċiżjoni.
- 87 Madankollu, ir-Renju Unit jikkontesta l-eżistenza ta' tali responsabbiltà. L-ewwel nett, huwa jsostni li hemm lok li ssir distinzjoni bejn Angwilla u r-Renju Unit bħala Stat Membru, skont il-ġurisprudenza li tirriżulta mill-Opinjoni 1/78 (Ftehim internazzjonali dwar il-gomma naturali), tal-4 ta' Ottubru 1979 (EU:C:1979:224, punt 62). It-tieni nett, skont ir-Renju Unit, is-sistema ta' kooperazzjoni amministrattiva stabbilita permezz tad-Deciżjoni PTEE kienet tippermetti li jiġu indirizzati direttament l-awtoritajiet ta' PTEE, b'tali mod li l-Kummissjoni ma tistax iżżommu responsabbli għall-atti ta' dawn l-awtoritajiet abbażi tal-Artikolu 4(3) TUE. It-tielet nett, ir-rikonossiment ta' tali responsabbiltà jippreġudika l-awtonomija kostituzzjonali ta' Angwilla, bi ksur tal-Artikolu 4(2) TUE u tal-Artikolu 73 tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti.
- 88 Għal dak li jirrigwarda l-ewwel argument, huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja iddeċidiet essenzjalment, fil-punt 62 tal-opinjoni ċitata fil-punt preċedenti, li, meta Stat Membru jikkonkludi ftehim internazzjonali bħala rappreżentant internazzjonali ta' PTEE taħt ir-responsabbiltà ta' dan l-Istat, huwa ma jaġixxix fil-kwalità ta' Stat Membru. Madankollu, din il-konstatazzjoni, li ppermettiet lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkonkludi li tali rappreżentanza ma kellhiex effett fuq id-“delimitazzjoni tal-isferi ta' kompetenza fi hdan il-Komunità”, ma hijiex rilevanti sabiex tiġi evalwata r-responsabbiltà ta' Stat Membru fil-kuntest tal-hruġ, mill-awtoritajiet ta' PTEE taħt ir-responsabbiltà ta' dan l-Istat Membru, ta' ċertifikati EXP bi ksur tad-Deciżjoni PTEE, liema hruġ kien irregolat mir-regoli tad-dritt tal-Unjoni applikabbli fit-territorju tal-PTEE.
- 89 Għal dak li jirrigwarda t-tieni argument tar-Renju Unit, ibbażat fuq is-sistema ta' kooperazzjoni amministrattiva stabbilita permezz tad-Deciżjoni PTEE, huwa minnu li, skont l-Artikolu 7(6) tal-Anness III ta' din id-deċiżjoni, kienu l-awtoritajiet tal-PTEE kkonċernati li kellhom, b'mod partikolari, iwettqu l-investigazzjonijiet neċessarji meta l-proċedura ta' kontroll prevista fl-Artikolu 7(1) ta' dan l-anness jew kull informazzjoni oħra disponibbli kienet tidher li tindika li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-anness kienu ġew miksura. Madankollu, minn naħa, dan l-istess paragrafu 6 kien jipprevedi li l-Kummissjoni “tista' tipparteċipa” fl-investigazzjonijiet intizi sabiex jiġi identifikat u jiġi evitat ksur tad-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-hruġ ta' ċertifikati EXP, mingħajr ma jimponi fuqha obbligu f'dan ir-rigward. Min-naħa l-oħra, għalkemm l-Artikolu 7(7) tal-imsemmi anness kien jistabbilixxi li t-tilwimiet fir-rigward ta' tali investigazzjonijiet jew li jkunu problema ta' interpretazzjoni “għandhom jiġu sottomessi” għal proċedura ta' riżoluzzjoni ta' tilwim, mill-kliem stess ta' din id-dispożizzjonijiet jirriżulta li dawn kienu intizi biss għat-tilwim bejn l-Istat ta' importazzjoni u l-PTEE ta' esportazzjoni u, għaldaqstant, ma kinux jorbtu lill-Kummissjoni.

- 90 Barra minn hekk, u kuntrarjament għal dak li jsostni r-Renju Unit, id-dispożizzjonijiet relatati mal-konsultazzjoni msejha “sħubija” lanqas ma jipprekludu li Stat Membru jkun jista’ jinżamm responsabbli, skont l-Artikolu 4(3) TUE, għall-ħruġ illegali ta’ ċertifikati EXP, mill-awtoritajiet tal-PTEE tiegħu. Fil-fatt, skont l-Artikolu 234 tad-Deciżjoni PTEE, l-azzjoni tal-Unjoni kellha tkun ibbażata “kemm jista’ jkun” fuq din il-konsultazzjoni bejn il-Kummissjoni, l-Istat Membru responsabbli għall-PTEE u l-awtoritajiet lokali kompetenti ta’ dan tal-aħħar. Barra minn hekk, skont l-Artikolu 235(2) ta’ din id-deciżjoni, gruppi ta’ ħidma ta’ assoċjazzjoni “jistgħu jinholqu”, fuq talba, b’mod partikolari, tal-PTEE kkonċernati, sabiex tiġi ttrattata kwalunkwe problema bejn l-PTEE u l-Unjoni. Għaldaqstant, għalkemm huwa minnu li din il-proċedura ta’ sħubija ma ġietx implimentata f’dan il-każ, xorta jibqa’ l-fatt li l-formulazzjoni ta’ dawn id-dispożizzjonijiet tindika li dawn kienu jagħtu natura fakultattiva lil din l-implimentazzjoni.
- 91 It-tielet argument, ibbażat fuq l-awtonomija kostituzzjonali ta’ Angwilla, lanqas ma jista’ jintlaqa’, peress li r-Renju Unit ma jesponix kif ir-responsabbiltà ta’ Stat Membru għall-atti tal-PTEE tiegħu, li hija bla ħsara għall-missjonijiet fdati lil dawn tal-aħħar permezz tad-Deciżjoni PTEE, tista’ tkun ta’ natura li tippregudika l-awtonomija tagħhom.
- 92 Għandha tiġi evalwata wkoll il-kwistjoni dwar liema tipi ta’ żbalji mwettqa minn PTEE fil-kuntest tal-ħruġ ta’ ċertifikati EXP għandhom jitqiesu bhala r-responsabbiltà tal-Istat Membru li huwa responsabbli għal dan il-PTEE.
- 93 F’dan ir-rigward, mill-prinċipju ta’ kooperazzjoni leali, stabbilit fl-Artikolu 4(3) TUE, jirriżulta li l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha xierqa sabiex jiggarrantixxu l-portata u l-effikaċja tad-dritt tal-Unjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas-7 ta’ Ottubru 2010, Stils Met, C-382/09, EU:C:2010:596, punt 44, u tal-5 ta’ Dicembru 2017, Il-Ġermanja vs Il-Kunsill, C-600/14, EU:C:2017:935, punt 94).
- 94 Issa, fid-dawl tan-natura preferenzjali u derogatorja tal-proċedura doganali li minnha kienu jibbenefikaw il-prodotti li joriġinaw mill-PTEE, fil-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE, moqri flimkien mat-tieni inċiż tal-Artikolu 108(1), kif ukoll mal-Anness III tagħha, l-obbligu mfakkar fil-punt preċedenti japplika b’rigorozità partikolari f’dan il-każ. Għaldaqstant, ir-responsabbiltà lejn l-Unjoni li taqa’ fuq l-Istat Membru responsabbli għal PTEE hija estiża, skont l-Artikolu 4(3) TUE, għal kull żball imwettaq mill-awtoritajiet ta’ dan il-PTEE, fil-kuntest tal-ħruġ ta’ ċertifikati EXP. Għalhekk, għandu jiġi miċhud l-argument tar-Renju Unit li jgħid, essenzjalment, li huwa ma jistax jinżamm responsabbli għal ħruġ illegali eventwali ta’ ċertifikati EXP mill-awtoritajiet ta’ Angwilla, għar-raġuni li l-imsemmi ħruġ seħħ qabel il-kjarifika, permezz tad-Deciżjoni REC 03/2004, tal-portata tar-rekwiziti imposti fl-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE.
- 95 Fid-dawl ta’ dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, għandu jiġi konkluz li r-Renju Unit huwa, skont l-obbligi imposti fuqu bhala Stat Membru taħt l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 131 tat-Trattat KE (li sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 182 KE u li sussegwentement sar l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 198 TFUE) kif ukoll taħt l-Artikolu 4(3) TUE, responsabbli, fil-konfront tal-Unjoni, għall-ħruġ eventwali mill-awtoritajiet ta’ Angwilla, ta’ ċertifikati EXP bi ksur tad-Deciżjoni PTEE (ara, b’analogija, is-sentenza tal-lum, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi (Responsabbiltà għall-azzjoni ta’ PTEE), C-395/17, punt 97).

Fuq l-obbligu li jiġi kkumpensat it-telf eventwali ta’ rizorsi proprji, skont l-Artikolu 4(3) TUE

- 96 Hija ġurisprudenza stabbilita li, skont il-prinċipju ta’ kooperazzjoni leali, l-Istati Membri huma obbligati jhassru l-konsegwenzi illeċiti ta’ ksur tad-dritt tal-Unjoni. Għaldaqstant, huma l-awtoritajiet tal-Istati Membri li għandhom jieħdu, fil-kuntest tal-kompetenzi tagħhom, il-miżuri kollha neċessarji sabiex jirrimedjaw ksur ta’ dan id-dritt (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta’ Ġunju 2007, Jonkman

et, C-231/06 sa C-233/06, EU:C:2007:373, punti 37 u 38; tas-26 ta' Lulju 2017, Comune di Corridonia *et*, C-196/16 u C-197/16, EU:C:2017:589, punt 35 u l-ġurisprudenza ċċitata, kif ukoll tas-27 ta' Ġunju 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie *et*, C-597/17, EU:C:2019:544, punt 54).

- 97 Sa fejn il-ħruġ ta' ċertifikat EXP bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE jipprekludi, fil-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 220(2)(b) u fl-Artikolu 239 tal-Kodiċi Doganali, lill-awtoritajiet tal-Istat Membru ta' importazzjoni kkonċernat milli jiġbru d-dazji doganali li kellhom jiġbru fl-assenza ta' tali ċertifikat EXP, it-telf ta' riżorsi proprji tradizzjonali tal-Unjoni li jirriżulta minnu jikkostitwixxi l-konsegwenza illeċita ta' ksur tad-dritt tal-Unjoni. Fil-fatt, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, tali telf għandu jiġi kkompensat jew permezz ta' riżorsi proprji oħra, jew permezz ta' aġġustament tal-ispejjeż (ara, b'analogija, is-sentenzi tal-15 ta' Novembru 2005, Il-Kummissjoni vs Id-Danimarka, C-392/02, EU:C:2005:683, punt 54, u tal-5 ta' Ottubru 2006, Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja, C-105/02, EU:C:2006:637, punt 88).
- 98 Għaldaqstant, l-Istat Membru li huwa responsabbli, fil-konfront tal-Unjoni, għall-ħruġ illegali ta' tali ċertifikat għandu, skont il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali, jiehu l-miżuri kollha neċessarji sabiex jirrimedja dan il-ksur tad-dritt tal-Unjoni u, b'mod partikolari, għandu jikkompensa t-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta minnu (ara, b'analogija, is-sentenza tal-lum, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi (Responsabbiltà għall-azzjoni ta' PTEE), C-395/17, punt 100).
- 99 Għal dak li jikkonċerna, b'mod iktar partikolari, il-kwistjoni dwar jekk l-ammont ta' tali telf ta' riżorsi proprji għandux, skont il-każ, jidded b'interessi moratorji, huwa biżżejjed li jiġi osservat li l-kompens biss tal-ammont tad-dazji doganali li ma setgħux jingabru ma jistax ikun biżżejjed sabiex jithassru l-konsegwenzi illeċiti ta' ħruġ illegali ta' ċertifikat EXP.
- 100 Din l-interpretazzjoni ma tistax tiġi kkontestata bl-argument ibbażat fuq il-prinċipju ta' ċertezza legali, invokat mir-Renju Unit, li jgħid li tali obbligu ta' kompens ma jistax jeżisti fl-assenza ta' dispożizzjoni espressa dwar tali obbligu fid-dritt tal-Unjoni. Fil-fatt, l-obbligu li jiġi kkompensat it-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta minn ħruġ illegali ta' ċertifikati EXP jikkostitwixxi biss espressjoni partikolari tal-obbligu, li jirriżulta mill-prinċipju ta' kooperazzjoni leali, li jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji kollha sabiex jirrimedjaw ksur tad-dritt tal-Unjoni u jhassru l-konsegwenzi illeċiti tiegħu. Kif jirriżulta mill-ġurisprudenza stabbilita mfakkra fil-punt 96 ta' din is-sentenza, dan l-obbligu jestendi għall-konsegwenzi illeċiti kollha ta' ksur ta' dan id-dritt, b'mod partikolari għal dawk li huma ta' natura finanzjarja, bħal dawk inkwistjoni f'dan il-każ.
- 101 Madankollu, l-interessi moratorji jibdew jiddekorru biss mid-data tat-talba mressqa lill-Istat Membru kkonċernat intiza sabiex jiġi kkompensat it-telf ta' riżorsi proprji.
- 102 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, għandu jiġi konkluż li l-Istat Membru li huwa responsabbli fil-konfront tal-Unjoni għal ħruġ illegali ta' ċertifikati EXP minn PTEE li għalih huwa responsabbli huwa obligat, skont il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali, li jikkompensa telf eventwali ta' riżorsi proprji, miżjuda, jekk ikun il-każ, b'interessi moratorji.

Fuq in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat

- 103 Il-Kummissjoni ssostni li, matul l-1999, l-awtoritajiet ta' Angwilla ħarġu t-nax-il ċertifikat EXP bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE, li dan il-ħruġ illegali kkawża lill-Unjoni telf ta' riżorsi proprji u li r-Renju Unit naqas mill-obbligu tiegħu li jikkompensa dan it-telf.

- 104 Għal dak li jirrigwarda, fl-ewwel lok, l-allegata illegalità taċ-ċertifikati EXP inkwistjoni, il-Kummissjoni ssostni li d-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004 kif ukoll ir-rapport tal-OLAF tal-2003 huma biżżejjed sabiex juru tali illegalità. Min-naħa l-oħra, skont ir-Renju Unit, hija l-Kummissjoni li għandha tistabbilixxi, għall-finijiet ta' dan ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, in-natura illegali ta' kull wiehed minn dawn iċ-ċertifikati.
- 105 F'dan ir-rigward, għal dak li jikkonċerna d-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004, għandu jittfakkar li, skont l-Artikolu 875 u l-Artikolu 908(3) tar-Regolament ta' implimentazzjoni, meta l-Kummissjoni tadotta, bis-saħħa tal-Artikoli 873 u 907 ta' dan ir-regolament, deciżjoni li tistabbilixxi li s-sitwazzjoni eżaminata tippermetti li ma jkunx hemm dħul fil-kontijiet *a posteriori* tad-dazji inkwistjoni, hija tista' tippreċiża l-kundizzjonijiet li fihom l-Istati Membri jistgħu jieħdu deciżjoni simili f'każijiet li fihom ikun hemm punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-26 ta' Ottubru 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, punt 68).
- 106 Id-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004 jikkostitwixxu deciżjonijiet li jinkludu tali konstatazzjonijiet. F'dawn id-deciżjonijiet, il-Kummissjoni kkonstatat li l-awtoritajiet ta' Angwilla u ta' Saint-Pierre u Miquelon kienu taw, matul il-perijodi kkonċernati, "għajjnuna għat-trasport" li tammonta għal USD 25 għal kull tunnellata ta' aluminju lill-operaturi ekonomiċi li, qabelxejn, kienu rrilaxxaw aluminju għal ċirkulazzjoni libera f'dawn il-PTEE u, sussegwentement, kienu esportaw mill-gdid din il-merkanzija lejn l-Unjoni. Il-Kummissjoni qieset li, f'dawn iċ-ċirkustanzi, il-ħlas ta' tali għajjnuna kellu rabta mal-ħlas preċedenti tad-dazji doganali u kien jikkostitwixxi ħlas lura parzjali ta' dawn id-dazji, li kien jimplika li iċ-ċertifikati EXP maħruġa mill-imsemmija awtoritajiet kienu jmorru kontra t-tieni inċiż tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE. Skont l-evalwazzjonijiet li jinsabu fl-imsemmija deciżjonijiet, l-eżistenza ta' "għajjnuna għat-trasport" li għandha dawn il-karatteristiċi giet identifikata bħala l-element determinanti sabiex jiġi konkluz li kien hemm ksur ta' din id-dispożizzjoni.
- 107 Issa, skont il-ġurisprudenza, l-evalwazzjonijiet ta' fatt u ta' liġi li jinsabu f'deciżjoni, bħalma huma d-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004, huma imposti fuq il-korpi kollha tal-Istat Membru destinatariju tagħha u, taħt il-kundizzjonijiet ippreċiżati mill-Kummissjoni, fuq il-korpi tal-Istati Membri l-oħra, f'każijiet li fihom ikun hemm punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-20 ta' Novembru 2008, Heuschen wkoll Schrouff Oriental Foods Trading, C-375/07, EU:C:2008:645, punt 64 u l-ġurisprudenza ċċitata, kif ukoll tas-26 ta' Ottubru 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, punt 69).
- 108 Barra minn hekk, għandu jittfakkar li, sa fejn rapport tal-OLAF ikun fih elementi rilevanti għal dak li jirrigwarda, b'mod partikolari, l-aġir tal-awtoritajiet doganali tal-PTEE ta' esportazzjoni, dan ir-rapport jista' jittieħed inkunsiderazzjoni sabiex jiġi ddeterminat jekk każ partikolari jkollux punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli ma' dak li kien is-sugġett ta' deciżjoni tal-Kummissjoni meħuda fuq il-baži tal-Artikoli 873 u 907 tar-Regolament ta' implimentazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-26 ta' Ottubru 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, punti 55 u 70).
- 109 F'dan il-każ, għandu jiġi osservat li d-Deciżjoni REC 03/2004 u r-rapport tal-OLAF tal-2003 jikkonċernaw il-prattiki doganali tal-istess PTEE, jiġifieri Angwilla. Barra minn hekk, dan ir-rapport ikkonstata, fil-punt 4.2 tiegħu, li l-proċeduri doganali fis-seħh f'Angwilla u, minkejja bidla fid-dettalji li jidhru fuq il-fatturi indirizzati minn Corbis lill-awtoritajiet ta' dan il-PTEE, l-għoti ta' incentivi ekonomiku mħallas lill-importaturi tal-Unjoni fil-forma ta' "għajjnuna għat-trasport" kienu baqgħu l-istess matul l-1998 u l-1999. Barra minn hekk, iċ-ċertifikati EXP inkwistjoni nħargu kollha matul l-1999 mill-awtoritajiet ta' Angwilla għal impriži li l-punt 4.3 tal-imsemmi rapport identifika bħala benefiċjarji ta' din l-għajjnuna.

- 110 Ghalhekk, il-konstatazzjonijiet li jidhru fir-rapport tal-OLAF tal-2003 jippermettu li juru li l-awtoritajiet ta' Angwilla kienu haġġu ċ-ċertifikati EXP inkwistjoni filwaqt li taw tali "għajjnuna għat-trasport". Billi bbażat ruħha fuq dan ir-rapport, il-Kummissjoni għaldaqstant esponiet b'mod iddettaljat, fil-kuntest ta' dan ir-rikors, li dawn iċ-ċertifikati kienu nħaġġu f'sitwazzjoni li għandha punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli ma' dik li kienet is-sugġett tad-Deciżjoni REC 03/2004.
- 111 Issa, għalkemm, fil-kuntest ta' procedura għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu mibdija skont l-Artikolu 258 TFUE, hija l-Kummissjoni li għandha tistabbilixxi l-eżistenza tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu allegat billi tressaq quddiem il-Qorti tal-Gustizzja l-provi kollha neċessarji sabiex din tkun tista' tivverifika l-eżistenza ta' dan in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, mingħajr ma tista' tibbaża ruħha fuq kwalunkwe preżunzjoni, meta l-Kummissjoni tkun ipproduċiet biżżejjed provi li juru li d-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni ma humiex applikati korrettament fil-prattika fit-territorju tal-Istat Membru konvenut, huwa dan tal-aħħar li għandu jikkontesta b'mod sostanzjali u ddettaljat il-provi hekk prodotti u l-konsegwenzi li jirriżultaw minnhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Jannar 2016, Il-Kummissjoni vs Il-Portugall, C-398/14, EU:C:2016:61, punti 47 u 48 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 112 Din il-ġurisprudenza tista' tiġi applikata għal sitwazzjoni bħal dik li tikkaratterizza din il-kawża, kif jirriżulta mill-konklużjoni misluta fil-punt 95 ta' din is-sentenza. Għaldaqstant, peress li l-Kummissjoni, kif jirriżulta mill-punt 110 ta' din is-sentenza, esponiet b'mod iddettaljat, billi bbażat ruħha fuq ir-rapport tal-OLAF tal-2003, li ċ-ċertifikati EXP inkwistjoni kienu nħaġġu f'sitwazzjoni li għandha punti ta' fatt u ta' liġi komparabbli ma' dik li kienet is-sugġett tad-Deciżjoni REC 03/2004, hija ma kinitx obligata tipproduċi, għal dan il-għan, prova partikolari għal kull wieħed minn dawn iċ-ċertifikati. Għall-kuntrarju, f'dawn iċ-ċirkustanzi, kien ir-Renju Unit li kellu jikkontesta b'mod sostanzjali u ddettaljat il-konstatazzjonijiet li jinsabu f'dan ir-rapport.
- 113 Madankollu, għandu jiġi kkonstatat li, f'dan il-każ, ir-Renju Unit ma ssodisfax dan ir-rekwizit. Fil-fatt, billi sempliċement ifformula allegazzjonijiet ġenerali, bħal dawk imsemmija fil-punt 66 ta' din is-sentenza, huwa ma ressaq ebda element konkret ta' natura li jikkontesta l-konstatazzjoni, magħmula b'mod partikolari fid-Deciżjoni REC 03/2004, li tgħid li l-għajjnuna għat-trasport li, skont il-konstatazzjonijiet li jinsabu fir-rapport tal-OLAF tal-2003, kienet ingħatat fil-kuntest tal-ħruġ ta' ċertifikati EXP inkwistjoni, kellha titqies li hija hlas lura parzjali tad-dazji doganali.
- 114 F'dawn iċ-ċirkustanzi, huwa stabbilit b'mod suffiċjenti fid-dritt li ċ-ċertifikati EXP inkwistjoni nħaġġu mill-awtoritajiet ta' Angwilla bi ksur tal-Artikolu 101(2) tad-Deciżjoni PTEE.
- 115 Fit-tieni lok, sabiex jintwera li l-ħruġ illegali ta' ċertifikati EXP inkwistjoni wassal għal telf ta' riżorsi proprji, il-Kummissjoni ressqet waqt it-trattazzjoni, minbarra dawn iċ-ċertifikati, b'mod partikolari, dikjarazzjonijiet ta' importazzjoni li kienu ġew trażmessi lilha mill-awtoritajiet Taljani. Ir-Renju Unit jikkontesta li dawn id-dokumenti jistgħu jistabbilixxu t-telf effettiv ta' riżorsi proprji invokat mill-Kummissjoni.
- 116 F'dan ir-rigward, ma huwiex ikkontestat bejn il-partijiet li l-importazzjoni ta' aluminju li hija s-sugġett tad-Deciżjoni REC 03/2004 twettqet fuq preżentazzjoni ta' ċertifikati EXP inkwistjoni lill-awtoritajiet Taljani. Barra minn hekk, l-indikazzjonijiet li jinsabu fuq dawn iċ-ċertifikati u fuq dawn id-dikjarazzjonijiet ta' importazzjoni juru li, hlief f'zewġ każijiet, l-imsemmija ċertifikati kollha ġew ippreżentati lill-awtoritajiet Taljani għall-finijiet ta' importazzjoni ta' aluminju fl-Unjoni hielsa minn dazji doganali. Fil-fatt, id-deskrizzjoni identika tal-merkanzija inkwistjoni u tal-orijini tagħha, l-identità tal-bastiment użat u tal-impriża li kienet qieghda tagixxi bhala importatur tal-Unjoni u, b'mod partikolari, iċ-ċirkustanza li l-imsemmija dikjarazzjonijiet ta' importazzjoni jsemmu n-numru ta' referenza tal-imsemmija ċertifikati EXP juru li dawn ġew effettivament ippreżentati lil dawn l-awtoritajiet.

- 117 Ghalhekk, bl-eċċezzjoni ta' żewġ każijiet, il-Kummissjoni stabbilixxiet, billi bbażat ruhha fuq iċ-ċertifikati EXP inkwistjoni u fuq id-dikjarazzjonijiet ta' importazzjoni, li dawn iċ-ċertifikati EXP kollha kienu ġew ippreżentati lill-awtoritajiet Taljani.
- 118 Ghalkemm il-Kummissjoni rrikonoxxiet, bi twegiba għal mistoqsija tal-Qorti tal-Ġustizzja, li d-dokumenti annessi mar-rikors tagħha ma jkoprox l-importazzjonijiet kollha ta' aluminju li hija tinvoka għall-finijiet tar-rikors tagħha għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, għandu jiġi osservat li r-rikors tal-Kummissjoni ma jinkludix talba ddefinita kwantitattivament. Barra minn hekk, waqt is-seduta, hija enfasizzat li r-rikors tagħha huwa intiż sabiex jiġi kkonstatat li r-Renju Unit naqas milli jwettaq l-obbligu tiegħu ta' kooperazzjoni leali billi rrifjuta, bhala prinċipju nnifsu, kull kumpens tat-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta mill-ħruġ illegali taċ-ċertifikati EXP inkwistjoni, irrispettivament mill-ammont ta' dan it-telf.
- 119 Peress li huwa paċifiku li r-Renju Unit ma wettaq ebda kumpens ta' din in-natura, ma hemmx lok li jiġu identifikati, għall-finijiet ta' din il-proċedura, l-importazzjonijiet kollha ta' aluminju mwettqa fl-Unjoni fuq preżentazzjoni taċ-ċertifikati EXP inkwistjoni u lanqas l-ammont tat-telf ta' riżorsi proprji li rriżulta minnhom.
- 120 Għal dak li jirrigwarda l-kwistjoni dwar jekk il-ħruġ taċ-ċertifikati EXP inkwistjoni kienx wassal, ċertament, għal telf ta' riżorsi proprji, għandu jiġi osservat li dawn iċ-ċertifikati EXP, maħruġa b'mod illegali, wasslu lill-awtoritajiet Taljani sabiex jaċċettaw l-importazzjoni fl-Unjoni hielsa minn dazji doganali tal-aluminju minn Angwilla u sabiex jagħtu deċiżjonijiet ta' maħfra u ta' hlas lura tad-dazji doganali.
- 121 Ir-Renju Unit jikkontesta l-eżistenza ta' rabta kawżali bejn il-ħruġ illegali taċ-ċertifikati EXP inkwistjoni u dan it-telf ta' riżorsi proprji. Huwa jsostni, essenzjalment, li l-awtoritajiet Taljani setghu jevitaw dan it-telf li kieku, minn naħa, segwew ir-rakkomandazzjonijiet li jinsabu fil-komunikazzjoni dwar l-għajjnuna reċiproka u, min-naħa l-oħra, ikkonstataw li r-rekwiziti relatati mal-aġir tal-operaturi kkonċernati, hekk kif ippreċiżati fil-punt 31 tad-Deċiżjoni REC 03/2004, ma kinux issodisfatti.
- 122 Madankollu, l-eżistenza ta' din ir-rabta kawżali ma tistax tiġi kkontestata mis-sempliċi ċirkustanza, invokata mir-Renju Unit, li l-operaturi kkonċernati kienu eventwalment jirrifjutaw l-importazzjoni tal-merkanzija inkwistjoni fl-Unjoni li kieku l-awtoritajiet Taljani segwew ir-rakkomandazzjonijiet li jinsabu fil-komunikazzjoni dwar l-għajjnuna reċiproka. Bl-istess mod, l-allegazzjoni tar-Renju Unit li l-awtoritajiet Taljani kellhom jirkupraw id-dazji doganali jekk ikkonstataw li l-operaturi kkonċernati ma kinux issodisfaw ir-rekwiziti ppreċiżati fil-punt 31 tad-Deċiżjoni REC 03/2004 tirrigwarda ipoteżi differenti minn dik li tikkaratterizza din il-kawża, fejn dawn l-awtoritajiet, kif ġie espost, essenzjalment, fil-punt 47 ta' din is-sentenza, ħafnu jew ħallu lura d-dazji doganali abbażi ta' din id-deċiżjoni.
- 123 Barra minn hekk, ir-Renju Unit isostni li l-prinċipji ta' ċertezza legali u ta' amministrazzjoni tajba jipprekludu, f'dan il-każ, il-possibbiltà li jiġi kkonstatat nuqqas ta' twettiq tal-obbligu li jiġi kkompensat dan it-telf, peress li l-Kummissjoni astjeniet milli titlob tali kumpens f'terminu raġonevoli konformement mal-ġurisprudenza li tirriżulta mis-sentenza tat-13 ta' Novembru 2014, Nencini vs Il-Parlament (C-447/13 P, EU:C:2014:2372, punt 48).
- 124 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li l-ġurisprudenza li rriżultat mis-sentenza ċċitata fil-punt preċedenti tikkonċerna l-Artikolu 85b tar-Regolament ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi l-bidu tad-dekorrenza tat-terminu ta' preskrizzjoni ta' hames snin tal-Artikolu 73a tar-Regolament finanzjarju għad-data ta' skadenza kkomunikata lid-debitur fin-nota ta' debitu.
- 125 Fl-imsemmija sentenza, huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, meta t-testi applikabbli jkunu siekta, il-prinċipju ta' ċertezza legali jeżiġi li l-istituzzjoni kkonċernata tagħmel din il-komunikazzjoni f'terminu raġonevoli, filwaqt li tippreċiża li t-terminu ta' komunikazzjoni ta' nota ta' debitu għandu jiġi

preżunt irragonevoli meta din il-komunikazzjoni sseħħ lil hinn minn perijodu ta' hames snin li jibda jiddekorri mill-mument li fih l-istituzzjoni ġeneralment setgħet titlob il-kreditu tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' Novembru 2014, Nencini vs Il-Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, punti 48 u 49).

- 126 Madankollu, mingħajr ma hemm lok li jiġi eżaminat jekk l-Artikolu 73a tar-Regolament finanzjarju u l-Artikolu 85b tar-Regolament ta' implimentazzjoni japplikawx għall-obbligu li jiġi kkumpensat telf ta' riżorsi proprji skont l-Artikolu 4(3) TUE, bħal dak inkwistjoni f'dan il-każ, għandu jiġi kkonstatat li l-Kummissjoni, fi kwalunkwe każ, ma qabzix it-terminu ta' hames snin li lil hinn minnu t-terminu ta' komunikazzjoni ta' nota ta' debitu għandu jiġi preżunt irragonevoli skont il-ġurisprudenza li tirriżulta mis-sentenza ċċitata fil-punt preċedenti. Fil-fatt, sa fejn, kif jirriżulta mill-Artikolu 875 u mill-Artikolu 908(3) tar-Regolament ta' implimentazzjoni, kienu l-awtoritajiet Taljani li kellhom jimplimentaw id-Deciżjonijiet REC 03/2004 u REM 03/2004 u jiddeċiedu dwar il-ħlas lura jew il-maħfra tad-dazji doganali relatati mal-importazzjonijiet ta' aluminju minn Angwilla, il-Kummissjoni ma kinitx f'pożizzjoni li titlob lir-Renju Unit jikkumpensa t-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta minnu qabel ma l-awtoritajiet Taljani informawha dwar id-deċiżjonijiet li kienu ħadu. Issa, huwa paċifiku bejn il-partijiet li l-awtoritajiet Taljani pprovdew din l-informazzjoni lill-Kummissjoni, kif ġie espost fil-punt 47 ta' din is-sentenza, fl-2006 u fl-2007. Għaldaqstant, għandu jitqies li din osservat l-imsemmi terminu meta talbet lir-Renju Unit iwettaq dan il-kumpens fl-2010.
- 127 Konsegwentement, għandu jiġi kkonstatat li, billi ma kkumpensax it-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta mill-ħruġ illegali, fid-dawl tad-Deciżjoni PTEE, mill-awtoritajiet ta' Angwilla, ta' ċertifikati EXP għal dak li jikkonċerna importazzjonijiet ta' aluminju minn Angwilla matul il-perijodu 1999/2000, ir-Renju Unit naqas milli jwettaq l-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 4(3) TUE.

Fuq l-ispejjeż

- 128 Skont l-Artikolu 138(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-parti li ttitlef il-kawża għandha tbatlha l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ntalbu. Peress li r-Renju Unit tilef, hemm lok li huwa jiġi kkundannat għall-ispejjeż kif mitlub mill-Kummissjoni.
- 129 Skont l-Artikolu 140(1) tal-istess Regoli tal-Proċedura, li jipprovdli li l-Istati Membri intervenjenti fil-kawża għandhom ibatu l-ispejjeż rispettivi tagħhom, ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi għandu jbatlha l-ispejjeż tiegħu stess.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) Billi ma kkumpensax it-telf ta' riżorsi proprji li jirriżulta mill-ħruġ illegali, fid-dawl tad-Deciżjoni tal-Kunsill 91/482/KEE tal-25 ta' Lulju 1991 dwar l-assocjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Komunità Ekonomika Ewropea, mill-awtoritajiet ta' Angwilla, ta' ċertifikati ta' esportazzjoni EXP għal dak li jikkonċerna importazzjonijiet ta' aluminju minn Angwilla matul il-perijodu 1999/2000, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq naqas milli jwettaq l-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 4(3) TUE.**
- 2) Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq huwa kkundannat għall-ispejjeż.**
- 3) Ir-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi għandu jbatlha l-ispejjeż tiegħu stess.**

Firem